РОССИЯ БЎЙЛАБ ЎЗБЕК ТАРОНАЛАРИ ЯНГРАЙДИ

БУГУН РОССИЯ СОВЕТ ФЕДЕРАТИВ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИДА ЎЗБЕК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ БОШЛАНАДИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 143 (4134).
22 ИЮЛЬ
СЕШАНБА
1969 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

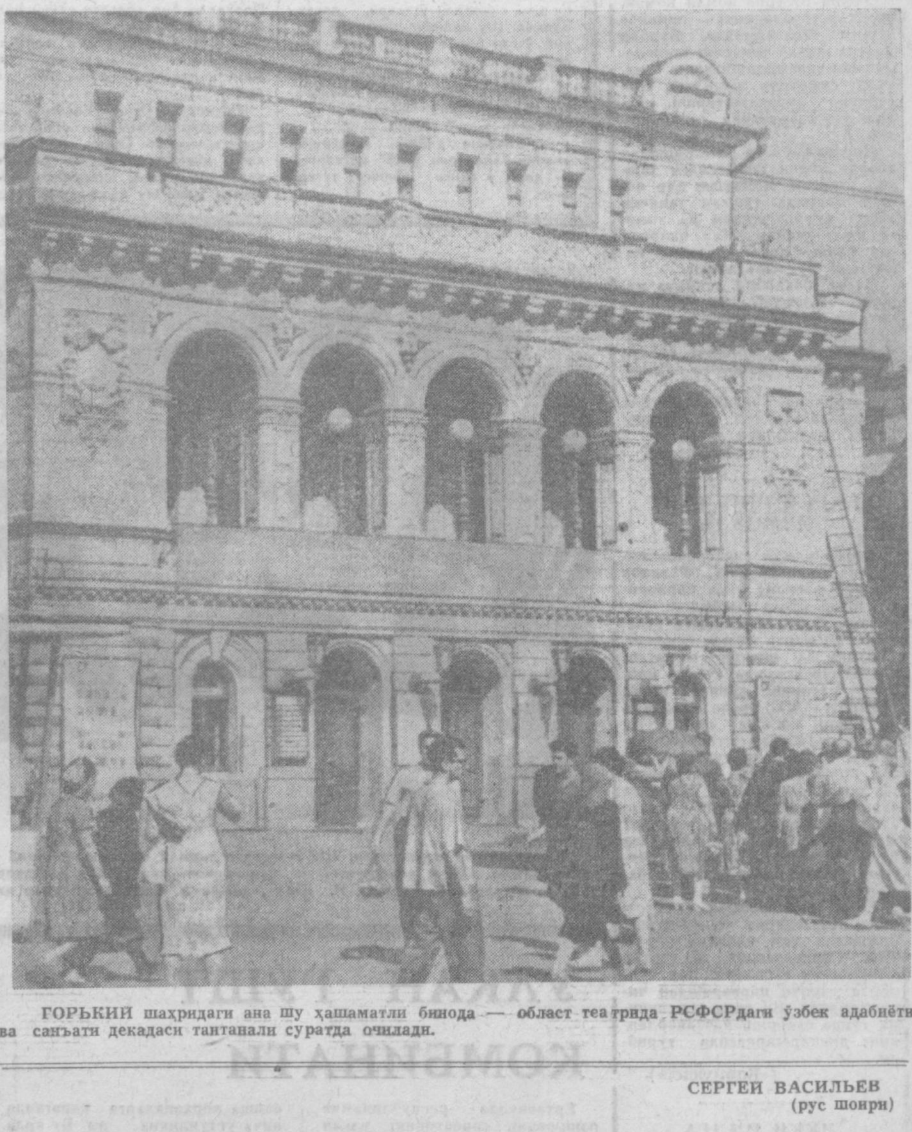

ГОРЬКИЙ шаҳридаги ана шу ҳашаматли бинода — област театрида РСФСРдаги ўзбек адабиёти ва санъати декадаси тантанали суратда очилади.

ҚАРДОШ ХАЛҚЛАР МАДАНИЯТИ БАЙРАМИ

Ўзбекистон ССР Маданият министри В. Й. ЗОҲИДОВ билан суҳбат.

Бизнинг мамлакатимизда миллий республикаларнинг ўзаро маданий тажриба алмашиши ажойиб традицияга айланиб қолган. Адабиёт ва санъат декадалари СССР халқларининг маданий ҳаётида йил сайин катта воқеага айланиб бормоқда. Ўзаро маданий ҳамкорлик ва алоқа халқларимизнинг маънавий бойлигини кўпайтиради, улар ўртасидаги қардошлик ва дўстлик ипларини янада мустаҳкамлайди.

Ўзбекистонда Белоруссия, Эстония, Тожикистон ва бошқа қардош республикаларнинг декадаси муваффақиятли ўтди. Ўз навбатида ана шу иттифоқ республикаларда ҳам ўзбек адабиёти ва санъати декадалари халқларимизнинг катта маданият байрамига айланди.

Декадалар мамлакатимиз халқлари дўстлигини янада мустаҳкамлашга катта ёрдам бермоқда. Бу дўстлик Маркс, Энгельс, Ленин улуғ ғояларининг тантанасидир. Бу дўстлик — Улуғ Октябрь социалистик революцияси томонидан қўлга киритилган, тарихий аҳамиятга эга бўлган дўстликдир.

Совет ҳокимияти даврида янги ўзбек маданияти вужудга келди. Бу маданият социалистик анъаналарга бойдир. Ажойиб шоир ва ёзувчилар Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Ойбек, Мақсуд Шайхзода, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Комил Яшин ва бошқа жуда кўп ёзувчи ва шоирларнинг номлари мамлакатимиз адабиёти ва санъати хазинасига ёзилгандир.

Ўзбекистон музика санъатида эришилган катта ютуқлар ҳақида гапирмасдан бўлмайди. Бир овозли унисон миллий оркестрдан филармониягача, кичик хордан операгача — Ўзбекистон музика маданиятининг босиб ўтган йўли ана шундай. Бизнинг халқимиз Мухтор Ашрафий, С. Юдаков, Т. Содиқов, М. Бурхонов каби ажойиб музика усталари, санъатшунос — композиторларни етиштирди. Уларнинг асарлари фақат республикамиздагина эмас, балки бутун мамлакатда ҳам шуҳрат қозонгандир.

Тасвирий санъатда ҳам катта қадамлар ташланди. Ўзбек рассомлари У. Тансиқбоев, Р. Аҳмедов, А. Абдуллаев, Ч. Аҳмаров, Л. Абдуллаев сингари мўйқалам соҳибларининг полотнолари кенг оммага маълумдир. Уларнинг асарлари ҳаётий лавҳаларга бой, уларда халқларимизнинг орзу-умидлари, шодликлари акс эттирилган. Бу асарлар бизнинг давримизда инсоннинг куч-қудрати ажойиб ишларга қодирлигини ифода этади.

Миллий маданиятнинг юксалиши ўзбек музика санъатига кенг йўл очиб берди. Адабиётшунослар, хонандалар, раққосалар, тасвирий санъат усталари халқаро миқёсда ўзларининг талантларини намойиш қилмоқдалар. Ўзбек санъати вакиллари дунёнинг кўпгина мамлакатларида бўлдилар, ҳурмат ва эътибор қозондилар. СССР халқ артисткаси Мукаррама Турғунбоева бошлиқ «Баҳор» рақс ансамбли дунёнинг кўпгина мамлакатларини кезиб чиқди. Бу ансамбль санъатини Бомбай, Прага, Монреаль, Мадрас ва бошқа шаҳарларнинг аҳолиси қарсаклар билан нишонлади. Ўзбекистон адабиёти ва санъати арбоблари Европа, Осиё, Африка, Латин Америкаси сингари қатор мамлакатларда бўлдилар. Улар ўз санъатларини намойиш этиш билан халқлар ўртасидаги дўстлик ва ўзаро бир-бирини ҳурмат қилиш руҳини мустаҳкамладилар.

Мана, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида ўзбек халқи ўз вакилларини поёнсиз, жозибали ва улуғ рус ерига юбормоқда. Гарчанд, Россияда Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси биринчи бор ўтказилмаётган бўлса ҳам, бу учрашув янада таъсирли, янада самарали ва ёрқин бўлади. У Ўзбекистоннинг маданий ҳаётида эришилган катта ютуқларнинг намойишига айланади. Ленинча миллий сиёсат ва СССР халқлари бузилмас дўстлигининг янги намойишига айланади.

Шуни алоҳида қайд қилиш керакки, декада унинг расмий равишда очилишидан илгари бошланиб кетди. Ҳозир Москвада СССР Большой театрида Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР катта академик Давлат опера ва балет театри гастроли давом этмоқда. Москва томошабинлари ўзбек опера ва балет усталари санъатини зўр қизиқиш билан кўрмоқдалар.

Россия Федерациясига республикамизнинг энг яхши ижодий кучлари жўнаб кетмоқда. Ўзбекистон санъати ва адабиёти декадаси делегацияси составида санъат усталарининг катта бир группаси бор. Улар орасида Малик Қаюмов, Комил Ёрматов, Раззоқ Ҳамроев, Раҳим Пирмуҳамедов, Галия Измайлова, Саодат Қобулова, Бернора Қориева, Клара Юсупова, Сасон Бенямидов, Розалинда Лаут, Виталий Васильев ва бошқа кўпгина санъаткорларни учратишингиз мумкин.

Ҳеч шубҳасизки, Ботир Зокиров ва Стахан Раҳимов иштирокидаги эстрада группаси программаси ҳам катта қизиқиш туғдиради.

Тасвирий санъат, ўзбек графикаси усталари ижоди ҳам кенг намойиш қилинади.

Декада қатнашчилари Горький, Қозон, Ульяновск ва бошқа шаҳарлар орқали қуйи Волга ва Россиянинг марказига борадилар. Байрам кунларида кўплаб концертлар берилади. Етакчи коллективлар ва солистлар театрларда, концерт залларида ўз санъатларини намойиш қиладилар. Улар бевосита ишлаб чиқариш корхоналари коллективлари билан учрашиб, концертлар қўйиб берадилар.

Горький номли опера ва балет театрида декада тантанали равишда очилади. Ўзбек санъаткорлари ўзлари билан бирга олиб келган энг яхши ашула, шеър, рақсларни ана шу концертда ижро этадилар. Горькийда тасвирий санъат виставкаси очилади. Ўзбек артистларининг шаҳардаги корхоналар меҳнаткашлари билан учрашувлари ўтказилади.

Горькийдан сўнг Қозонга, В. И. Ленин ўқиган, унинг дунёқарашлари шаклланиб, революцион фаолияти бошланган табаррук шаҳарга қараб йўл олинади. Бу ерда Качалов номидаги Катта драма театрида шаҳар жамоатчилигининг Ўзбекистондан келган адабиёт ва санъат вакиллари билан учрашувига бағишланган тантанали кеча очилади. Кеча охирида катта концерт берилади. Бадиий коллективлар Офицерлар уйида, Ленин номли саройда, химиклар маданият саройида ўзларининг санъатларини намойиш қиладилар. Татаристон Автоном республикасининг бошқа кўпгина маданият муассасаларида ҳам бўладилар.

Ўзбек ва татар халқларининг маданий алоқаси қадимий тарихга эгадир. Улуғ Октябрь социалистик революциясидан илгариёқ профессионал татар коллективлари Ўзбекистонга келганлар. 1916 йилда таниқли татар арбоби Г. Камол бошлиқ коллектив Ўзбекистон шаҳарларида концерт қўйиб берган эди. Уларнинг спектаклларида татар актёрлари билан биргаликда эндигина ижодий йўлни бошлаётган ўзбек театр санъати ҳаваскорлари М. Уйғур, А. Акбаров ва бошқалар ҳам иштирок этганлар. Кейинчалик татар маданияти арбоблари билан биргаликда, уларнинг ёрдамида биринчи маротаба профессионал ва ярим профессионал ўзбек группаларини туздилар.

1928 йили, ўзбек экспериментал музика театрининг ташкил этилган биринчи йили ўзбекистонлик актёрлар таниқли ўзбек маданияти арбоблари М. Қори-Ёқубов бошчилигида Совет Иттифоқининг кўпгина шаҳарларида, шу жумладан, Қозонда, Уфада, Горькийда бўлдилар. 30-йилларда икки етакчи театр — Ҳамза номли ва Г. Камол номли татар драма театрлари ўртасида мустаҳкам ижодий алоқа боғланди. Ўзбек саҳнасида татар драматургларининг асарлари қўйилди ва муваффақият билан қўйилмоқда. Татаристонда ҳам ўзбек саҳна асарлари ўйналади. Яқинда Қозонда Ҳамза номли ўзбек академик театри артистлари ва Г. Камол номли академик драма театри артистлари иштирокида «Сарвқомат дилбарим» спектакли кўрсатилди.

Декада қатнашчилари бутун дунёга машҳур бўлган Ульяновск шаҳрида ўз санъат ва маданиятларини намойиш қилиш учун алоҳида тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу ерда ўзбек санъати усталарининг қатор чиқишлари бўлади. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига ўзбек боғбонлари шаҳарнинг марказий истироҳат боғида ўзларининг хиёбонларига замин қўядилар. Ульяновскнинг виставка залларида «Ленин ва Совет Ўзбекистони» виставкаси экспонатлари намойиш қилинади. Улар республикамиз меҳнаткашларининг Совет ҳокимияти йилларида эришган меҳнат муваффақиятлари, ўзбек халқи ҳаётида рўй берган муҳим ижтимоий ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилади.

Декаданинг якунловчи қисми Москвада, Съездлар саройида ўтказилади. Бу ерда катта якунловчи концерт қўйилади. Ўзбекистоннинг энг яхши ижодий кучлари москваликларга ўз санъатларини намойиш қиладилар.

Россия Федератив республикаси ва Ўзбекистон республикаси халқлари дўстлиги азалийдир. Бу дўстлик бузилмас ва мустаҳкамдир. Бу дўстлик бор экан, ҳеч қандай хавфга йўл йўқ. Бу дўстликнинг қудрати ажойиб ишларга қодир эканлигини бутун дунё кўрди. Тошкентдаги зилзиладан сўнг қардош халқлар ёрдам қўлини чўздилар. Қисқа вақт ичида катта-катта турар-жой бинолари қад кўтарди. Уч йилдан сал ортиқ вақт ичида Тошкент шаҳри бутунлай қайта тикланди, десак муболаға бўлмайди. Ҳозир у халқлар дўстлигининг ёрқин намойиши сифатида ўз кўркини кундан-кунга очиб бормоқда.

СЕРГЕЙ ВАСИЛЬЕВ
(рус шоири)

ЛЕНИН ДАҲОСИ

Тинч осмон қопланар шуълалар билан
Домналар,
тўғонлар,
тошйўл, кўприклар.
Бари улуғ Ленин номи-ла пайванд,
Рўёбга чиқмоқда орзу, тилаклар.
Обод бўлган қанча-қанча бўз тупроқ,
Чўлдаги қўшиғу овлоқда китоб,
Ҳаммаси Ленининнинг сўзига гувоҳ.
Бари буюк доҳий бахш этган офтоб.
Чаманга айланган қақроқ саҳролар
Бизни бирлаштирган мангу ҳур меҳнат.
Бари, бир мақсадга бизларни боғлар,
Бари Ленин қилган соф орзу, ният.

Узоқни кўролган Ленин даҳоси
Ҳар қадамда халққа бўлди чароғбон.
Ҳис этиб Ильичнинг меҳри гиёсин
Қисқа бир муддатда биз қозондик шон.
Лениннинг номини қўймай тиллардан
Енгдик жазирани, ҳамда аёзни.
Мевалар ундирдик музлик ерлардан,
Қутбларга бошлаб боролдик ёзни.
Ер қаъридан олдик олмос ё маъдан,
Дарёларни бўғдик биз мардонавор.
Ленин номи билан кирдик жангга ҳам,
Душманларни доим этдик тору-мор.

Ю. Шомансур таржимаси.

РУС БИРОДАРЛАР ОҒУШИДА

Россия Федерациясида ўзбек адабиёти ва санъати декадаси ўзининг тантанали юришини бошламоқда. Унинг дастлабки тароналари бугун Волга дарёсидаги қадимий рус шаҳрида, Горький ватанида янгради.

Декада эмблемалари Нижегород Кремли деворларини безаб турибди, автомобиль заводи ва бошқа корхоналарнинг корпуслари устида ҳилпирамоқда. Бу эмблемалар кўпгина биноларнинг устига тикилгандир. Шаҳар проспектидан улуғвор Волга дарёси соҳиллари бўйлаб тортилган транспарантларга рус ва ўзбек тилларида республиканинг вакилларига, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига қарата айтилган самимий табрик сўзлари ёзиб қўйилган.

Ана шу сўзлар газеталарнинг биринчи саҳифаларида йирик ҳарфлар билан терилган. Бу газеталар бугунги байрам тўғрисида кўпдан-кўп материалларни босиб чиқарган. «Горьковская правда» газетасининг бош мақоласи «Ўзбекистон қуёши Волга соҳилларида» деган сарлавҳа остида чиққан. Газета декада иштирокчиларига қарата шаҳардаги ва Россия Федерациясидаги барча меҳнаткашлар номидан мурожаат қилиб: «Азиз дўстлар, қуёшли ўзбекистонлик оға-иниларимиз ва опа-сингилларимиз, ҳуш келибсиз! дейди. Биз сизларни соҳибжамол Волга дарёси соҳилларида ҳақиқий рус меҳмондорчилигини бажо келтириб, чин юрагимиздан самимий табриклаймиз. Сиз ўзингизнинг жонажон уйингизга келдингиз. Горькийликлар сизларга қучоқларини кенг очадилар».

Байрам иштирокчилари бирин-кетин келиб турган аэропортда ва вокзалда горькийликларнинг қувончи айниқса яққол сезилиб турди. Меҳмонлар келиши биланоқ табрик сўзлари айтилгандан кейин умумий тарона авж олиб, рус ва ўзбек рақс куйлари қўшилиб кетди.

Бугун кечқурун Ўзбекистон маданият арбоблари тушган охирги самолёт учиб келгандан кейин Горький аэропортида митинг бўлиб ўтди. Митинг қатнашчилари қардош халқлар дўстлигининг ёрқин байрами бўлган декаданинг катта аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

Г. ЛИПШИЦ,
ЎзТАГ махсус мухбири.
Горький, 21 июль.

Л. И. БРЕЖНЕВ БИЛАН Н. В. ПОДГОРНИЙ ЎРТОҚЛАР ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорний халқ Польшасининг йигирма беш йиллиги муносабати билан бўладиган тантаналарда қатнашмоқ учун Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети ва Польша Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг таклифига биноан, 21 июлда Варшавага жўнаб кетдилар.

СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Л. И. Брежнев ва Н. В. Подгорний ўртоқларни А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолишди.

□ □

ВАРШАВА, 21 июль. (ТАСС). Халқ Польшасининг 25 йиллиги муносабати билан ўтказиладиган тантаналарда қатнашиш учун Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети ва Польша Халқ Республикаси давлат Кенгашининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бугун Варшавага келдилар.

Совет халқи вакилларини аэропортда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Гомулка, Польша Халқ Республикаси давлат Кенгашининг Раиси М. Спихальский, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Циранкевич, Варшава жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашларининг намояндалари кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Халқ Польшасининг 25 йиллик байрамида қатнашиш учун келган Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. Гусак ва Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Л. Свобода, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари Э. Хонеккер бор эди.

Польша, Совет Иттифоқи, Чехословакия ва Германия Демократик Республикаси давлат байроқлари билан безатилган аэропортда «Хуш келибсиз! «Азиз меҳмонлар — СССР, ГДР ва ЧССР раҳбарларини самимий табриклаймиз!» деган шиорлар ёзиб қўйилган. СССР ва Польша Халқ Республикаси давлат гимнлари ижро этилди.

Аэропортдан шаҳарга бораверишдаги йўлда совет меҳмонлари ва Польша раҳбарларини Варшаванинг минг-минглаб аҳолиси қизғин ва самимий табрикладi.

(ТАСС).

РОССИЯ Федератив Республикасида ўтказиладиган ўзбек адабиёти ва санъати декадасида машҳур «Баҳор» ашула ва рақс ансамбли иштирок этяпти. Суратда: «Баҳор» ашула ва рақс ансамблининг раққоса қизлари саҳнада

ЎЗБЕК ДЎСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

21 июль куни РСФСР Олий Совети Президиуми ва РСФСР Министрлар Советида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова бошчилигидаги Ўзбекистон ССР ҳукумат делегацияси билан учрашув бўлиб ўтди.

Делегация РСФСРга Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси муносабати билан келган эди. Бу декада 22 июль куни Горький шаҳрида очилади.

(ТАСС).

«ЛУНА-15» АВТОМАТ СТАНЦИЯСИ ОЙ АТРОФИДАГИ ЯНГИ ОРБИТАДА

ТАСС АХБОРОТИ

17 июлда Ой атрофидаги орбитага чиқариб қўйилган Совет автомат станцияси «Луна-15» учишни давом эттирмоқда. 20 июлда Москва вақти билан соат 17 дан 16 минут ўтганда автомат станциянинг Ой атрофидаги орбитаси икки марта тўғрилаб қўйилди, бунинг натижасида станция янги орбитага ўтди. Янги орбитанинг параметрлари қуйидагича:

— Ой юзасидан энг кўп баландлиги (апоселенийда) —110 километр;

— Ой юзасидан энг кам баландлиги (переселенийда) —16 километр;

Орбитанинг Ой экватори сатҳига нисбатан оғиши 127 градус.

Ой атрофини бир марта айланиб чиқиши 1 соату 54 минут.

Телеметрик ахборот маълумотларига қараганда, станцияга ўрнатилган системалар ва илмий аппаратлар нормал ишлаб турибди.

«Луна-15» автомат станцияси Ой атрофидаги космик фазо илмий тадқиқотларини давом эттирмоқда.

ГАЗЕТАЛАР САҲИФАЛАРИДА

РЕЗЕРВЛАР КЎРИГИ

Усмон Юсупов номли комбинатда резервларнинг ленинча кўриги ўтказилмоқда. Бундан мақсад ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштириш, меҳнат унумдорлигини оширишдир.

Корхонада ўн уч кишидан иборат кўрик комиссияси ташкил этилган. Комиссия ҳар ойнинг охирида тушган таклифларни кўриб чиқади ва уларга якун ясайди. Йил охирида энг яхши таклифларнинг авторлари мукофотланади.

Завод ишчилари ленинча кўрикка қўшилиб иш вақтидан унумли фойдаланиш, хом ашё ва меҳнат харажатларини камайтириш, ўзларининг сиёсий билимларини оширишга аҳд қиладилар.

Ҳозирнинг ўзидаёқ кўпгина рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари тушди.

(«Янгийўл»).

ҒЎЗА ҚОНИБ СУВ ИЧМОҚДА

Ойбек номли совхознинг олтинчи бўлимидаги Х. Фозилов бошлиқ звенода ғўза парваришн яхши йўлга қўйилган. Ҳозиргача барча майдондаги ғўзаларга уч марта ишлов берилди.

Сувчи — экинни яшнатувчи. Ҳозирги кунда ғўзани қондириб суғориш, айниқса катта аҳамиятга эга. Звено аъзолари ана шуни ҳисобга олиб суғоришга эътиборни кучайтирмоқдалар. Тажрибали сувчилар ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминламоқдалар. Айниқса экинни тунда суғоришга катта аҳамият берилмоқда. Давлат Каримов, Санжар Алиқулов каби сувчилар кундалик суғориш нормаларини ошириб бажармоқдалар.

Ғўза парваришида совхознинг Мирзакарим Эгамбердиев бригадаси ҳам олдинда бораётир. Бригаданинг 60 гектар майдондаги ғўзалари шу кунларда учинчи парваришдан чиқарилмоқда. Бу ерда ҳам экинни тунда суғориш пахтакорларнинг диққат-марказида турибди.

(«Коммунист»).

ИККИ ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАБ

Бўкадаги «Гулистон» колхозида пахтачилик билан бирга чорвачиликни ривожлантириш юзасидан ҳам зарур тадбирлар кўрилаётир.

Маълумки, бу йил баҳор серёғин келиб, табиий ўтлар гуркираб ўсди. Колхозда ана шу имкониятдан фойдаланиб, кўплаб хашак жамғарилмоқда.

Бундан ташқари колхозда беда парвариши ҳам тажрибали деҳқонлар томонидан бажарилаётганлиги туфайли ҳосил мўл бўлди. Ҳозирги кунда ўрим ишлари қизғин бормоқда. Чорвадорлар 143 гектар майдондан ҳозиргача 310 тоннадан ортиқ беда жамғардилар.

Ем-хашак жамғаришда Карим Маматохунов, Абдували Машарипов, Нурмат Отақулов, Эминжон Умаржонов, Олим Абдурашидов, Саъдулла Абдураҳмонов, Ўринбой Худойбердиев, Жўрақул Холматов каби ўртоқлар айниқса, ғайрат кўрсатмоқдалар. Колхозда икки йилга мўлжаллаб ем-хашак жамғарилмоқда.

(«Пахтакорлар овози»).

КАСБИМ — ФАХРИМ

ИШЧИ НОМИ — ШАРАФЛИ НОМ

Техника назорати пунктида ишлаётганимга 36 йил бўлди. Асосий касбим — дурадгорлик. Лекин вагонларни ремонт қилиш, слесарлик ҳамда мойлаш ишларини ҳам ўзлаштириб олдим.

Албатта, ҳар бир ишнинг ўзига яраша қийинчиликлари бўлади. Бу йилги қишнинг оғир келиши биз темирйўлчиларнинг матонатини ҳам синовдан ўтказди, десак бўлади. Шу йилнинг январида бўлиб ўтган бир воқеани ҳикоя қилиб бермоқчиман.

Навбатчи хонаси. Ташқарида бўрон, қор уриб ёғмоқда. Хонага шоша-пиша бош назоратчи С. Шанинин кириб келди.

— Совуқни қаранг, кишининг аъзойи-баданидан ўтиб кетаяпти, — деди у печга қўлини тутар экан.

— Иш кўпми?

— Оз эмас, пландан ташқари икки составни қўлдан чиқаришимиз лозим. Вақт кутиб турмайди. Поездлар бир соатдан кейин йўлга чиқиши керак.

— Сиз, — деб менга юзланди Шанинин — бешта вагонни ремонт қилишингиз лозим. Маъқулми?

Шогирдим Ортиқ Қосимов билан зарур асбобларни олиб ташқарига чиқдик. Совуқ, зўрайган, ҳатто қўлқопнинг иссиғи ҳам сезилмайди. Лекин «қаердадир кишилар мана шу вагонларни сабрсизлик билан кутиб туришгандир» деб ўйлайман ўзимча. Тез орада ишга берилиб совуқни ҳам сезмай қолдик. Ҳарқалай, состав ўз вақтида йўлга чиқди...

Биз ишлаётган пунктда кейинги вақтда катта ўзгаришлар содир бўлди. Ишчилар меҳнатини енгиллаштириш мақсадида станцияда уч гектар рельс ётқизилди. Бу эса вагонларни ремонт қилиш учун зарур бўлган қўшимча қисм ҳамда асбоб-ускуналарни ташишни бирмунча енгиллаштирди. Шунингдек, темир йўллар оралиғида машинист крани билан биргаликда ҳавоўтказгич ўрнатилиб, поездларда мавжуд бўлган автомат тормозларни бевосита станциянинг ўзида синаб кўриш имконияти туғилди.

Жанубий паркда электр пайвандлагич линияси ўрнатилди. У вагонларни бир-биридан ажратмай, бинобарин депога олиб кирмай туриб, составнинг ўзидаёқ пайвандлаш ишларини бажариш имконини беряпти.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан барчамиз социалистик мажбурият олиб ишлаяпмиз. Мақсадимиз поездларни ремонт қилишни янада тезлаштириб, сифатини яхшилашдир. Шунингдек, ҳар бир составни белгиланган вақтдан 8—10 минут олдин йўлга тайёрлашга эришишдир.

Ўтган ойда пландан ташқари ўнларча поезд ремонт қилиниб, беш минг сўмлик материал тежаб қолинди. Бундай қувончли ютуқда ҳар бир кишининг муносиб улуши бор. Айниқса, Наталья Мангутова бошқалардан ажралиб туради. У тез ва соз ишлайди. Шунинг учун уни «меҳнатсевар аёл» дейишади ремонтчилар. Сменадаги А. Муҳитдинов, У. Баҳодиров, М. Медведева сингари ремонтчилар ҳақида ҳам шундай илиқ гаплар айтиш мумкин. Шоввозларнинг жонбозлиги туфайли сменамиз ишчилари мусобақада биринчиликни қўлдан бермай келишяпти.

Т. ТОЛИПОВ,
Тошкент товар станцияси техника назорати пунктининг дурадгори.

Улар трактор яратишяпти. Шу мақсадда тинмай изланишлар олиб боришяпти. Суратда: пахтачилик бўйича давлат махсус конструкторлик бюросининг бир группа ижодкорларидан (чапдан ўнгга) С. Терешенко, А. Фролов, В. Ковалев, Н. Каган, ҳамда А. Блажко ўртоқлар ижодий баҳс устида.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

ҲАМИША ОЛҒА ИНТИЛИБ

Колхозимиз кўп тармоқли хўжалик. Деҳқонларимиз беш йилликнинг тўртинчи йилида 760 гектар ерда пахта, 52 гектар ерда сабзавот, 100 гектардан ортиқ майдонда қовун-тарвуз, эртаги ва кечки картошка етиштиришга бел боғлаганлар.

Дала ишларини намунали йўлга қўйиш, экинларни сифатли парвариш қилишда коммунистлар етакчилик қилмоқдалар. Колхоз партия ташкилоти ҳисобида 52 коммунист бор. Улардан 36 киши бевосита ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Ўтган йили коммунист Йўлдош Мусаев, Акром Одинаев, Шарофуддин Жалолов, Исроил Ниёзов ўртоқлар бошчилик қилаётган пахтачилик бригадаларида гектаридан 29-32 центнердан ҳосил олинди. Бу бригадалар беш йилликнинг тўртинчи йилида гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» олиш учун курашмоқдалар.

Ёш коммунист Убайдулла Махмудов, Нажим Ғафуров, Назира Ҳайитова ўртоқлар звеноларга моҳирлик билан бошчилик қилмоқдалар. Улар экиш, парвариш ишларини ғоятда намунали ўтказиб, ҳар туп ғўзанинг серҳосил бўлиши учун курашиб, яхши натижага эришмоқдалар.

Шунингдек коммунистлардан Карамали Махамадқулов, Лочин Кикинадзе ўртоқлар бошчилик қилаётган сабзавотчилик, полизчилик бригадаларида ҳам давлатга эртаги карам, бодринг ва помидор топширишда яхши натижаларга эришилаётир.

Колхоз партия ташкилоти эришилаётган ютуқларни мустаҳкамлаш учун коммунистларнинг куч-ғайратини резервлардан тўла фойдаланишга қаратмоқда. Бунинг учун эса цех партия ташкилотларининг роли ва жанговарлик қобилиятини оширмоқдамиз. Бизда 7 та цех партия ташкилоти бор. Уларга ишлаб чиқаришда тажриба орттирган, партиявий-ташкилий ишлардан хабардор, ташкилотчи, ишчан коммунистлардан раҳбар қилиб тайинланган. Айниқса Д. Мадраҳимов, Ж. Қўчқоров ўртоқлар бошчилик қилаётган цех партия ташкилотлари томонидан олиб борилаётган оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар кўнгилдагидек натижалар бермоқда. Ҳар бир цех партия ташкилотида 7—9 коммунист бор бўлиб, уларнинг деярли барчаси партия топшириқларига эга. Коммунистлар партия топшириқларини сидқидилдан бажарадилар. Янгидан-янги таклифлар, ташаббуслар билан чиқадилар.

Уларнинг ташаббуси цех партия ташкилоти томонидан ўз вақтида қўллаб-қувватланади. Шу туфайли ҳам бригадаларда дала ишлари намунали йўлга қўйилган. Меҳнат интизоми мустаҳкамланган. Ҳар бир колхозчи ишга ўз вақтида келиши билан бирга белгиланган ишни сифатли ва ортиғи билан бажаради. Коммунистларнинг етакчилик роли ҳар соҳада сезилиб турибди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети XV пленумида чорвачиликни кескин ривожлантиришга қаратилган тадбирлар белгиланади. Бу тадбирларнинг амалга оширилишида коммунистлар шахсан намуна кўрсатмоқдалар. Фермага коммунист ва комсомоллардан бирнеча киши бириктиб қўйилди. Жумладан, коммунист И. Юсуфбеков ем-хашак жамғариш, комсомол аъзоси Х. Жўраев ўрилган беда ва пичанни пешма-пеш ташиб турилишини бошқаради. Натижа ёмон бўлгани йўқ. Ҳозирнинг ўзидаёқ чорва моллари учун мўлжалдагидан анча кўп ем-хашак жамғариб қўйилди.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ СЕКРЕТАРИ МИНБАРИ

Колхозимизда бешта дала шийпони бор. Иккинчи, бешинчи бригадаларда янгидан шийпон солинди. Учинчи ва олтинчи бригадаларда қурила бошлаган иккита типовой дала шийпони йиғим-терим бошлангунга қадар битади.

Дала шийпони — колхозчининг иккинчи уйи ҳисобланади. Биз ана шуни ҳисобга олиб дала шийпонларида деҳқонларнинг ҳордиқ чиқаришлари учун нарсаларни муҳайё қилиб қўйиш тадбирларини кўрдик. Пахтакорларни янги меҳнат зафарларига чорловчи шиор ва плакатлар бор. Ҳар бир дала шийпонида кўрсаткич тахтаси бўлиб, уларда колхознинг бригада ва звенолари бўйича олинган мажбуриятларни кўрсатувчи диаграммалар осиб қўйилибди. Деворий газета ва жанговар варақаларда илғорлар тажрибаси оммалаштирилади. Ишга халақит берувчилар танқид қилинади. Кўпчилик дала шийпонларида телевизор, радиоприёмниклар ишлаб турибди. Болалик аёлларнинг ҳотиржам ва унумли меҳнат қилишлари учун бригадаларда типовой болалар боғчалари хизмат қилмоқда. Бу боғчаларда колхозчиларнинг 200 га яқин боласи тарбия олмоқда.

Колхоз партия ташкилоти цех партия ташкилотлари, партия группалари билан чамбарчас алоқа боғлагани ҳолда колхозчилар ўртасида олиб бориладиган оммавий-сиёсий, тарбиявий, ташкилий ишларнинг кўламини тобора кенгайтирмоқда. Бу ишлар ҳар бир бригада, звенонинг шароитини ҳисобга олган ҳолда олиб борилаётир. Ҳозирги кунда дала шийпонларида ўн икки сиёсий ахборотчи, маҳаллаларда эса қирқдан ортиқ сиёсий ташкилотчилар иш олиб бормоқдалар. Сиёсий ахборотчи ва сиёсий ташкилотчилар колхозчилар ўртасида ўтказилаётган суҳбатларида хўжаликнинг ўтмиши ва ҳозирги ҳаётига оид мисоллардан фойдаланишга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Бундай суҳбатларда ишлаб чиқариш илғорларнинг тажрибасини оммалаштиришга ҳам алоҳида ўрин берилади.

Сиёсий ахборотчи ва сиёсий ташкилотчилардан З. Мўминов, У. Абдуллаев, Б. Лутфиев, Т. Эшматов ўртоқларнинг халқаро, иқтисодий темада, аҳлоқ ва одобга доир суҳбатлари кўпчиликка манзур бўлмоқда. Ҳар бир сиёсий ташкилотчи ўзининг перспектив иш планига эга. Бу планда қачон ва қаерда қандай суҳбат ўтказилиши зарурлиги кўрсатиб қўйилган.

Сиёсий ташкилотчи коммунист К. Махаммадқулов, Ж. Қўчқоров, П. Пардаев, Г. Бойбўсинова ўртоқлар ўзларига бириктилган хонадонларда катта ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни олиб бордилар.

Оммавий-сиёсий, партиявий, ташкилий ишлар колхоз хўжалиги олдида турган муҳим вазифаларга боғлаб олиб борилаётганлиги туфайли ҳам яхши натижаларга эришилмоқда. Деярли барча бригадаларда экинлардан мўл ҳосил етиштирилмоқда.

Ўзаро социалистик мусобақа — умумий юксалишни таъминловчи муҳим воситадир. Ана шуни ҳисобга олиб биз бригада ва звенолар ўртасида тузилган мусобақанинг кун сайин авж олиши тадбирларини кўрмоқдамиз. Вақти-вақти билан мусобақага якун ясалади. Ғолиб чиққанлар тақдирланади. Уларнинг иш тажрибаси оммалаштирилади. Мусобақадошлар бир-бирларининг ишларини ўзаро текшириб туришни ҳам унутмайдилар. Бу тадбирларнинг ҳаммаси дала ишларини қизитиб юбориш, 760 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олишини таъминлаш имкониятини беради.

Колхоз партия ташкилоти деҳқонлар, чорвадорлар ўртасида олиб бориладиган сиёсий-тарбиявий ишлар савиясини тинмай яхшилаб боради. Қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ошириш, чорва маҳсулотлари мўл-кўллигини таъминлаш учун тинмай курашамиз. Совет ҳукумати асосчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини катта меҳнат ғалабалари билан кутиб оламиз.

Ҳ. МАДАЛИЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхози партия комитетининг секретари.

УЛКАН ГЎШТ КОМБИНАТИ

Ўртаовулда республикамиз озиқ-овқат саноатининг улкан объектларидан бири — Тошкент гўшт комбинати қад кўтармоқда. Янги қурилаётган бу корхона 14 гектар майдонни эгаллайди. Бир неча кун муқаддам азамат қурувчилар биринчи катта довондан ошиб ўтишди. Бош корпуснинг темир-бетон каркасларини йиғиш ишлари тугалланди. Совутиш ускуналарини ўрнатиш ишлари ҳам тамомланди, изоляциялаш ишлари тугалланаяпти. Комбинат қурилишида меҳнат қилаётган республика Қурилиш министрлигининг 6-тресті коллективи барча ишларни графикда кўрсатилган вақтдан анча илгари бажариб келмоқда.

— Республикамизда чорвачиликни янада ривожлантириш билан боғлиқ қатор тадбирларнинг амалга оширилаётганлиги биз қурувчиларни комбинатни белгиланган муддатда фойдаланишга топширишга ундамоқда, — дейди Гўшт ва сут саноати министрлигининг капитал қурилиш бўлими бошлиғи Р. А. Самандаров. — Корхона шу йилнинг охирги кварталидан бошлаб маҳсулот бера бошлайди.

Янги комбинат ҳар жиҳатдан бошқа корхоналарга қараганда анча устунликка эга. Бу ерда кардлар деб аталувчи молларнинг кўриниши, ёши ва оғирлигига қараб сараланадиган махсус бостирмалар қуриш мўлжалланган. Асосий ишлаб чиқариш жараёнлари, шунингдек ортиш ва тушириш ишлари тўла механизациялаштирилади. Бир грамм ҳам чиқинди бекорга кетмайди, улардан қуруқ озуқалар тайёрланади. Янги корхона бир сменада 100 тонна гўшт, 35 тонна колбаса маҳсулотлари ва ярим фабрикатлар ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

Комбинатнинг совутиш бўлими бир вақтнинг ўзида 6 минг тонна гўшт қабул қила олади. Бу ерда фақат музлатиш камераларигина эмас, балки гўштни салқин ҳолда сақлаш учун мўлжалланган махсус хоналар ҳам мавжуд бўлади. Бу гўштнинг таъм сифатларини яхши сақлашга имконият беради.

Комбинатдан сал нарида бўлажак корхона ишчилари учун посёлка қурилмоқда. Ишчиларга 48 минг квадрат метр ҳажмида турар-жой қуриб берилади. 1970 йилнинг бошларида биринчи ҳовли тўйлари ўтказиш мўлжалланмоқда.

В. ВАЛИЕВ.

Ўртоқ С. Бурованинг Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасига келганига ўттиз уч йил бўлиб қолди. 1-цехнинг илғор бичиқчиси шу кунларда ҳам ёшларга хос ғайрат-шижоат билан меҳнат қилиб, смена топшириғини 130 процентга етказиб адо этмоқда. Суратда: ўртоқ С. Бурова.

А. Тураев фотоси.

КЕКСА МАТБААЧИ

Раҳим ака 1947 йили босмахонага ишга келганида ўн олти ёшда эди. Стереотип цехида иш бошлади.

Меҳнатни севса ҳар қандай қийинчиликни енгаркан, киши. Танлаган касбига астойдил ихлос қўйди. Мана, 24 йилдирки, у Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти босмахонасида меҳнат қилмоқда. 24 йилда катта ўзгаришлар бўлди. Раҳим аканинг кўз ўнгида қўша-қўша кўп қаватли иморатлар қад кўтарди. Ярим автоматлар ўрнини автоматлар эгаллади. Ҳозир цехда 20 хилдан ортиқ газета чиқяпти.

Бир неча йилдирки, Раҳим ака бригадир бўлиб ишламоқда. Унинг бригадаси кунлик нормани доимо ортиғи билан бажаряпти. Газеталарни сифатли босишда бошқаларга ўрнак бўляпти.

Ўртоқ Р. Одилов бригадаси ишчилари ярим йиллик планни ҳам ортиғи билан адо этди. Шу кунларда эса йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун қизғин курашмоқдалар. Бунда стереотипчилардан Казаков, Топилин, Терешченко каби ўртоқлар жонбозлик кўрсатиб ишлашяпти.

П. НАЗАРОВ.

ТЕЗ ВА СИФАТЛИ

Коммунист Зайниддин Ғаниев раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари меҳнатдаги муваффақиятлари билан 6-трестга қарашли 33-қурилиш бошқармаси бинокорларига намуна бўлмоқдалар. Бригада азаматлари қисқа муддат ичида бир неча маданий-маиший муассасалар, турар-жойларни қуриб, аҳоли хизматига топширдилар.

Урожайная кўчасида қад кўтарган тиббий муассаса ҳамда яқинда пардозлашга топширилган 40 хонали тураржой бинолари шу бригада бинокорлари меҳнатининг самарасидир.

Меҳнатсеварлар шу кунларда шаҳримизнинг Ибрат кўчасида ҳашаматли поликлиника биносини бунёд этмоқдалар. Уни тез ва сифатли қўлдан чиқариш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Айниқса, Қ. Ашуров, А. Магдалиев, С. Белов каби илғор қурувчилар ишда бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

У. РЎЗИЕВ.

ОБОДОНЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

Октябрь райони республикамиз пойтахтининг йирик ва аҳоли зич яшайдиган районларидан бири ҳисобланади. Унда юзлаб маҳаллалар, кўплаб истироҳат боғлари ва хиёбонлар, кўркам жойлар бор. Айниқса, кейинги вақтда район территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш аҳоли турмуш шароитини яхшилаш соҳасида кўпгина ишлар қилинди.

Йирик Қорақамиш массиви вужудга келди. Ҳозир ҳам бу массивда янги уй-жойлар, маданий-маиший муассасалар ва савдо тормоқлари қуриш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда.

«Марказ — 13», «Марказ — 15» микрорайонларида, «Пахтакор» стадиони, спорт саройи атрофида ҳам кенг ҳажмда ободонлаштириш ишлари олиб борилаяпти.

Район партия комитети ва район ижроия комитетининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини бошқа тадбирлар қатори ободонлаштириш соҳасида ҳам катта ютуқлар билан нишонлаш юзасидан белгилаган тадбирлари бирин-кетин амалга оширилаяпти. Шуниси диққатга сазоворки, бу хайрли ишда район коммунал хўжалик ва ободонлаштириш бўлими билан бир қаторда саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, олий ва ўрта ўқув юртлари, мактаблар, маҳалла комитетлари актив иштирок этмоқдалар. Уларнинг кучи билан анчагина ишлар қилинди.

Бир неча километр узунликда кенг янги йўллар қурилди ва уларга асфальт ётқизилди. Кўкча канали устида кўприк қад кўтарди. 59 кўча капитал ремонт қилинди ва асфальтланди. Уларнинг умумий ҳажми 250 минг квадрат метрдан кўпроқни ташкил этади. Айниқса, Бешқайроғоч шахсий уйлар массивидаги жуда кўп кўчалар тартибга келтирилди.

Районда водопровод тармоқлари, ирригация шохобчалари тобора кенгаймоқда. Деярли 50 километрли кенгликда магистрал водопровод қувурлари ётқизилди. 150 дан ортиқ сув ажратгич колонкалари ўрнатилди. 24 километр узунликда йирик ирригация каналлари ва ариқлари қурилди, тозаланди ёки қайтадан ишга туширилди. Қорақамиш массиви ва Студентлар шаҳарчасига ариқ суви оқадиган бўлди.

Районда бир қанча янги хиёбонлар ташкил этилди. Навоий номидаги музей олдида бунёд этилган хиёбон тошкентликларнинг севиб дам оладиган жойларидан бирига айланди. Бундан ташқари, колхоз бозорида кўркам хиёбон вужудга келтирилди. «Бешқайроғоч» массиви, «Марказ — 13», «Марказ — 15» микрорайонларини кўкаламзорлаштириш юзасидан анчагина ишлар қилинди. Деярли 100 минг туп дарахт кўчатлари ўтқазилди. Уларнинг 58 минг тўпи мевали дарахт кўчатларидир. Шундай тадбирлар туфайли район анча ободонлашди, натижада унинг санитария аҳволи яхшиланди. Меҳнаткашларнинг яшаш шароитлари анча қулайлашди.

Районда коммунистик турмуш уйи номини олиш учун кураш бошланди. Бу олижаноб ҳаракатга Қорақамиш массивидаги 10-кўпқаватли уйда яшовчилар асос солдилар. Улар ўз уйларини коммунистик турмуш уйига айлантириш юзасидан зиммаларига мажбуриятлар олишди ва райондаги барча кўпқаватли уйлар, уй-жой-эксплуатация конторалари, уй бошқармалари ва маҳалла комитетларини бу ҳаракатга қўшилишга чақирдилар. Ҳозир районда шундай мақсадни олдига қўйган маҳалла комитетлари ва уй бошқармалари тобора кўпаймоқда.

Районда яна қатор тадбирларни амалга ошириш режалари тузилган. Шу йилнинг 1 августидан тозалик ва ободонлаштириш ойлиги ўтказилади. Бу ишга районнинг барча аҳолисини, саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасалар коллективларини жалб қилиш назарда тутиляпти. Айни вақтда райондаги Навоий ва Ҳамза кўчаларининг ташқи кўринишини янада кўркамлаштиришга қаратилган чораларни амалга ошириш давом эттирилади. Район меҳнаткашлари ўз кучлари билан яна бир йирик маданият ва истироҳат боғи вужудга келтиришмоқчи. Бу ишларни рўёбга чиқаришда район меҳнаткашларига шаҳарнинг шу иш билан алоқадор бўлган ташкилотлари яқиндан ёрдам беришлари зарур?

М. АЗИМОВ,
пенсионер.

Тошкентдаги 14-ҳунар-техника билим юрти республикамиз фабрика, заводларига кўплаб фрезерловчи, слесарь, токарь, электр ҳамда газ пайвандчиларни тайёрлаб бермоқда.

Суратда: токарлик бўйича ишлаб чиқариш устаси ўртоқ Риза Мусаев шогирдлари Х. Файзиев ва З. Юсуповлар тайёрлаган деталларни кўздан кечирмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

(ЛАВҲА)

ҲАЁТ ЧАШМАСИ

Сув — ҳаёт!

Серсув сойларимиз шўхлигида, ҳайқириб оққан каналлар ва дарёлар мавжида, чайқалиб шўх тўлқин урган беҳисоб кўл ва денгизларимиз шовуллашида эзгу ҳаёт нафаси сезилади. Қалин ўрмонлар, жилвагар боғ-роғлар, сер ўт яйловлар, поёнсиз яшил далалар шу гўзал ҳаёт рамзидан дарак беради. Шу боисдан, сув етаклаган инсоннинг ҳамиша қўли гул, номи азиз, умри боқийдир. Дарёларни тўсган, каналлар очиб чўлларни гулистон этган кишиларнинг меҳнати нақадар қадрли ва шарафли.

Дарвоқе, сувда ҳикмат кўп. Айни пайтда у ҳаёт дури, дардга даводир. Юртимизда кўпдан-кўп шифобахш чашмаларнинг кўзи очилган. Бу обизамзамлар минг бир дардга даво.

...Олис маршрут бўйича қатновчи автобус таниш бекатга келиб тўхтади. Машинадан тушиб пештоқига «Тошкент минерал суви. Республика физиотерапевтика касалхонаси» деб ёзиб қўйилган катта дарвоза томон юрдик. Бир тўп бошқа йўловчилар ҳам бу томон келишарди.

Бугун дам олиш куни бўлгани учун мазкур шифохонада даволанаётган оила аъзолари, ёру-биродарлари рухсорини кўриш ва ҳол сўраш ниятида ташриф буюришган.

Дарвозадан ичкари кирдик. Ёнидан шарқираб сув оқиб турган дарахтлар соясидаги скамейкаларда бамайлихотир суҳбатлашиб ўтирган кишиларга азмойиш солиб илгари юрарканмиз, олти-етти йил муқаддам бу ерда бўлган вақтимизни эсладик. Ўшанда қардош Қозоғистон қирларига лола сайлига чиқиб, қайтишда зилол минерал сув ичиб кетиш учун тўхтаган эдик.

Ҳа, унда манзара бўлакча эди. Ҳозирги катта боғ ўрнида экилган ёш ниҳолчалар эндигина барг ёза бошлаган, гулзорлар эса унда йўқ эди. Шифохона кичкинагина павильон ва ётоқхонадангина иборат бўлиб, беморларга бир врач, икки-уч ҳамшира хизмат кўрсатарди, холос. Бояги дарвозадан кираверишда катта водопровод жўмраги бўларди. Ўшандан қониб-қониб минерал сув ичганимиз, юрак ҳовурини босганимиз ҳалигача ёдимизда.

...Мана, энди бу атрофга бир назар ташланг-а! Ёш ниҳоллар баркамол боққа айланган. Мевали дарахтларнинг шохлари тўкин ҳосилини кўтара олмай, мажнунтолдек таъзим қилади. Чаман-чаман гуллаган акация дарахтлари атрофга муаттар бўй таратади. Катта гулзор ажиб чирой очган. Ранг-оранг анвойи гулларга боқиб кўз қувнайди. Бахри дилингиз очилади. Янги бунёд этилган қўшқават даволаниш корпусларини айтмайсизми?!

Дарҳақиқат, минерал сув отилиб чиқди-ю, бу жойларнинг қиёфаси ҳам, табиати ҳам беқиёс даражада ўзгариб кетди. Сув чашмасидан боғ, гулзор, кўкарди. Ҳаёт булоғидан хасталар ўз дардига даво излай бошлади. Тошкент минерал сувининг довруғи бутун мамлакатга таралди.

Касалхона ҳовлисини сайр қилиб юриб, бир қадрдон билишимизни учратиб қолдик. У бизни олисдан кўриб таниган чоғи, тўғри шу томон юриб келди.

— Ассаломуалайкум, келинглар, келинглар! — У биз билан самимий қўл олиб сўрашди. — Нечук, қайси шамол учирди?

— Қайси шамол бўларди, дўстим, шу чашманинг шабадаси-да, ҳазиллашди ҳамроҳим. — Асомжон ака, ўзингиз нима қилиб юрибсиз, бу ерларда?

Асом ака бир оз мулоҳаза қилиб турди-да, сўнг сўзлаб берди.

— Мактабдан уйга қайта туриб, йўлда иттифоқо оёғим тойиб йиқилдим. Ўзиям анча залвор билан тушган эканманми, докторларга учрасам, оёғинг синган, дейишди. Шифокорларимиз омон бўлишсин, тез кунда тузалиб кетдим. Лекин касалхонадан чиқаётганимда врачлар, албатта, иссиқ сув ваннаси қабул қилишим зарурлигини айтишди. Дарров путёвка топиб беришди. Мана, бу ерга келганимизга ўн кунча бўлиб қолди. Беш-олти марта ванна қабул қилдим.

— Қалай, нафи тегяптими? — сўрадим ундан.

— Бўлмасам-чи, — деди у мамнун оҳангда. — Кунора массаж, синган еримни парафин билан даволашади. Касалхонадан чиққанимда лат еган еримдан бироз оғриқ сезардим. Ҳозир оғриқдан асар ҳам қолмади. Кўриб турганингиз шу сўлим даргоҳда ҳам даволаниб, ҳам дам олиб ётибмиз.

Суҳбатдошимиз билан бир дам чақчақлашиб ўтириб, сўнгра хайрлашдик. Асом Мирзаев Тошкентдаги 59-ўрта мактабда жисмоний тарбия ўқитувчиси бўлиб ишлайди. У меҳри дарё, сўзи малҳам шифокорлар қўлида бутунлай даво топиб, ҳадемай, ўз жонажон мактаби қучоғига бардам қайтади...

Ижозат сўраб «бош врач» деб ёзиб қўйилган хонага кирдик. Навбатчи ҳамшира қиз ёлғиз ўзи ишлаб ўтирарди. Саволимизга у: — Бош врачимиз «обход»далар. Бир оз кутиб туринглар, — деди-да, яна ўз юмуши билан машғул бўлди.

Кўп ҳам кутганимиз йўқ. Эшик очилиб, хонага қорачадан келган, ўрта ёшлардаги бир киши кириб келди. Биз билан қўл бериб омонлашаркан, илиқ муомаладан кейин унинг бош врач эканини фаҳмладик. Фозил Очилов ўз ўрнига бориб ўтиргач, «қани хизмат» дегандек, бизга савол назари билан боқди. Унга мақсадимизни қисқа тушунтирдик. Қизғин суҳбат бошланди.

Қаршимизда ўтирган ҳамсуҳбатимиз нечундир таниш кўринди. Уни қаерда кўрганмиз?.. Эсимизга тушди. Бурноғи йили Қибрайдаги «Ботаника» санаторийсида суҳбатда бўлган эканмиз. Унда Фозил ака ўша шифохонада ишларди. Санаторий ходимлари ўз бош врачлари, унинг ташкилотчилик ишлари ҳақида ўшанда кўп мароқли гаплар айтишган эди. Фозил аканинг бундан ташқари 1953—1959 йилларда Чимён курортида бош врач бўлиб ишлаганини ҳам яхши биламиз. У Чимённинг намунали дам олиш масканига айлантириш йўлида озмунча елиб югурмадими?!

Тажрибали врач чорак аср вақтдан буён бутун куч-ғайратини, билим ва тажрибасини меҳнаткашлар саломатлигини муҳофаза этишдек олижаноб ишга сарфлаб келмоқда. Бизнинг Ватанимизда ҳар кимнинг меҳнати ҳамиша муносиб тақдирланади. Фозил Очилов ҳам ҳалол меҳнати юксак тақдирланган оддий совет врачларининг бири. У республикада хизмат кўрсатган врач деган фахрли унвонга сазовор бўлган, икки марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланган.

...Бош врач ҳикоя қилар, биз эса унинг сўзларини эътибор билан тинглардик.

— Шифохонамиз Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш министрлиги ихтиёрида. Саккиз врачимиз, 30 дан ортиқ ҳамширамиз бор. Ҳозир бу ерда бир йўла 200 га яқин бемор даволаняпти. Яқин-яқингача касалхонамизда хасталар фақат ёз мавсумидагина даволанишар, шунда 20—25 кишигагина мўлжалланган ўрин бор эди, холос. Эндиликда бутун йил мобайнида беморлар қабул қиламиз. Ҳар йили 3 мингга яқин киши шифо топиб қайтяпти.

— Қандай касалликлар даволаняпти? — қизиқиб сўрадик ундан.

— Умуман олганда, Тошкент минерал сувининг шифобахш хусусиятлари жуда кўп. Лекин у, айниқса, бод, экзема, ошқозон касалликларини даволашда жуда яхши малҳам бўляпти. Шу туфайли давлат йил сайин катта маблағ ажратиб, шифохона моддий базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бериб келмоқда. Фақат бизнинг касалхонамизнинг ўзида меҳнаткашларнинг даволаниши учун давлат ҳар йили 300 минг сўм маблағ сарфламоқда. Ҳозир ўнта корпусимиз бор. Уларда беморларнинг тез соғайиб кетиши ва яхши ҳордиқ чиқариши учун барча замонавий шарт-шароитлар муҳайё қилинган.

— Ҳозир қандай тадбирлар амалга ошириляпти?

— Янги ванналар қурилишини тугалладик, — дейди бош врач. — Олдинги ванналаримизда баъзи ноқулайликлар бор эди. Ишга тушиш арафасида турган янгиларида эса, даволанувчилар учун ҳамма қулайликлар яратилган.

— Бундан ташқари, — деб давом этади Ф. Очилов, — бир неча минг сўмлик янги аппаратлар ҳам келтирилди. Бу замонавий медицина ускуналари ёрдамида беморлар аҳволини мунтазам кузатиб бориш, уларга ўз вақтида зарур тиббий ёрдамлар кўрсатиш мумкин. Чунончи, шифохонамизга янги ва жуда қулай душлар келтириб ўрнатилди.

Кейин узоқларга тикилиб қўшиб қўйди Фозил ака:

— Лекин ҳали олдинда бажарилиши лозим бўлган ишларимиз олам-жаҳон...

Суҳбат орасида бош врач столида ётган қалин дафтарни қўлга олиб бир-бир варақладик. Муқовасига «шикоят ва таклифлар» деган жумла ёзилган қалин дафтарнинг оппоқ варақларига битилган ёзувларнинг сон-саноғи йўқ эди. Уларда шифохона коллективига раҳматлар айтилиб, чуқур миннатдорчилик туйғулари изҳор қилинган. Баъзи беморлар шундай тўлқинланиб, ҳаяжонланиб ёзишганки, уларнинг меҳри тўла қалб сўзларига муяссар бўлган шифохонанинг Дина Семёновна Моргулис, Хайри Гизатуллина, Межетова, Неъмат Абдуллаев, Валентина Николаевна Красулина сингари врачларнинг ҳамиша ғамхўр, очиқ чеҳраси беихтиёр кўз ўнгингизда намоён бўлади.

Тошкент темир йўли машинисти Матвеенко, оёқ кийим фабрикаси ишчиси Беняминов, пединститут ўқитувчиси Холопова сингари неча ўнлаб беморларнинг шифохонадан бутунлай соғайиб чиқиб кетиш олдидан мазкур дафтарга ёзиб қолдирган бир олам миннатдорчилик сўзларида совет кишиларининг ўз жонажон шифокорларига чексиз ҳурмати, эҳтиросли муҳаббати жарангдор ҳаёт қўшиғи оҳангларидек баралла янграб эшитилади.

У. САЛОҲИДДИНОВ,
Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

КИМЁГАРЛАР УЧУН ДАМ ОЛИШ УЙИ

Яқинда сўлим Оқтошнинг хушманзара ерида Чирчиқ электрохимия комбинати маъмурияти қисқа муддатда дам олиш уйини барпо этди. Оила аъзолари билан дам олувчилар учун ҳам алоҳида-алоҳида уйлар қурилди.

Куни-кеча янги дам олиш уйи дастлабки меҳмонларни қабул қилди. Эндиликда бу ерда юздан ортиқ кимёгар дам олмоқда.

РИГА КИНОУСТАЛАРИ ЧИРЧИҚЛИКЛАР МЕҲМОНИ

Шаҳардаги Алишер Навоий номли кинотеатрда қардош Латвия кинематографчиларининг ижодий учрашув кечаси бўлди. Режиссёр О. Дункер, сценарист А. Дриппе, оператор М. Звирбулислар сўнгги фильмлари «Бурилишдаги бурилиш»ни қандай қилиб суратга олганликлари ҳақида гапириб беришди. Ёшлар тарбиясига бағишланган бу кинофильм томошабинларга манзур бўлди.

САВДО ХОДИМЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

4-кутубхона ходимлари ўтказаётган тадбирлар мақтовга лойиқдир. Кутубхона ходимлари илм даргоҳининг ўзида, шаҳар корхоналарида, маҳаллаларда тез-тез китобхонлар билан учрашувлар, савол-жавоб кечалари, конференциялар ўтказиб туради. Яқинда 57-саноат моллари магазинида савдо ходимларининг конференцияси бўлиб ўтди. Аввалига йиғилганлар ёзувчи А. Козловнинг «Прилавканинг ...у ёнида» асарини муҳокама қилдилар. Кейин эса харидорларга ҳалол ва намунали хизмат қилишда тажрибаларини алмашдилар. Газмоллар бўлимининг сотувчиси М. Умурзоқова, тайёр кийимлар бўлимининг сотувчиси Ф. Азизова, сотувчилардан Н. Сайкова, Г. Елизаров ва бошқалар қандай қилиб харидор ҳурматини қозонишаётгани ва планни ошириб бажараётгани ҳақида сўзлаб беришди. Конференцияда 120 дан ортиқ сотувчи ва магазин мудирлари қатнашди. Савдо ходимлари тез-тез йиғилиб туришга аҳд қилишди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

БОСИЛГАН МАТЕРИАЛЛАР ИЗИДАН

ҲАҚЛИ ЭЪТИРОЗ

Газетхон Нурмат Тошмуҳаммедов редакцияга хат ёзиб, Октябрь «Райпишчеторги»га қарашли айрим магазинларда Совет савдо қоидалари баъзи савдо ходимлари томонидан бузилаётганлиги, харидорлар ҳақига хиёнат қилинаётганлигини маълум қилган эди.

Редакция мазкур шикоят хатни текшириб чора кўриш учун шаҳар давлат савдо инспекциясига юборган эди. Яқинда бош инспектор ўртоқ Э. Ваҳобовдан олинган жавобда айтилишича, дарҳақиқат райондаги айрим магазинларда хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Жумладан, 45-магазин мудири А. Ҳакимов 1 сўм 27 тийинлик винони 1 сўм 30 тийиндан сотаётгани, 400 бутилка мандарин лимонад савдога чиқарилмай сақлаб қўйилганлиги ва бир қанча озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи ёзиб қўйилмагани аниқланган. Шунингдек райондаги 90, 86, 33, ва 26-магазинларда ҳам шунга ўхшаш савдо қоидалари бузилган.

Инспекциянинг қарорига биноан савдо қоидасини бузган ва меҳнаткашлар ҳақига хиёнат қилган ходимларга нисбатан «Райпишчеторг» маъмурияти тегишли чоралар кўрган.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, 21 июль. (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Индира Ганди 19 июлда Ҳиндистон радиоси орқали гапириб, мамлакатдаги 14 та етакчи банкларни рационализация қилиш тўғрисида ҳукумат чиқарган қарорни тушунтириб берди. Индира Ганди «лозим бўлган равишда идора қилинадиган банк системаси халқ олдида турган проблемаларни ҳал қилишга ёрдам беради», деди. Бош министр халққа ва шу жумладан, банкларнинг хизматчиларига мурожаат қилиб, уларни бу ишда ҳукуматни тўла равишда қувватлашга чақирди.

Ҳиндистон Коммунистик партиясининг Ҳиндистон парламенти юқори палатасидаги парламент группасининг бошлиғи Бухупеш Гупта ҳам ўз фикрини айтиб, «ҳукуматнинг мамлакатдаги энг катта хусусий банкларни национализация қилиш тўғрисидаги қарори миллий манфаатларга жавоб беради. Иқтисодий кучни ва бойликни ўз қўлига тўплаб олган бир ҳовуч монополиячиларга қаттиқ зарба бўлиб урилади», деди.

«Мамлакатдаги прогрессив кучларнинг ҳаммаси, — дейди Гупта банкларни национализация қилишни талаб қилиб келган эдилар. Бу тадбир халқимизнинг энг зарур эҳтиёжларига жавоб беради».

●

ГАННОВЕР. Германия Коммунистик партияси Ғарбий Германия коммунистларининг органи «Унзере цайт» газетасини меҳнаткашлар орасида кенг тарқатиб келмоқда. Немис коммунистлари газетани тарқатишнинг энг оммабоп усулларидан фойдаланишяпти. Суратда: Германия Коммунистик партиясининг ахборот стендларида «Унзере цайт» газетаси намойиш қилинмоқда.

АДН—ТАСС фотоси.

●

ҚАЛЬКУТТАДА ЛЕНИН КЎЧАСИ

ДЕҲЛИ, 21 июль. (ТАСС). Ҳиндистондаги Калькутта шаҳрининг кўчаларидан бири бўлган Дхарматалла кўчасининг номи ўзгартирилиб унга Ленин кўчаси деб ном берилди. «Пэтриот» газетасининг хабар беришига қараганда, шаҳар идораси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан шу қарорни қабул қилган.

ГИРИ ВАКОЛАТЛАРИНИ БЎЙНИДАН СОҚИТ ҚИЛДИ

ДЕҲЛИ, 21 июль. (ТАСС). Пресс траст оф индиа агентлиги хабар беради. Ҳиндистон президенти вазифасини бажарувчи В. Гири 20 июлда ваколатларини бўйнидан соқит қилди.

Ҳиндистон олий судининг бош судьяси М. Ҳидоятулло мамлакат президенти вазифасини вақтинча бажарувчи сифатида қасамёд қилди. Ҳидоятулло бу лавозимда президент сайлови ўтказилгунча туради. Сайлов эса 16 августа ўтказилади.

«АПОЛЛОН — 11»НИНГ УЧИШИ

НЬЮ-ЙОРК, 21 июль. (ТАСС). «Аполлон—11» космик кемасининг Н. Армстронг билан Э. Олдрин тушган Ой-кабинаси кеча Москва вақти билан соат 23.18 минутда Ой юзасидаги осойишталик денгизига қўнди.

ОЙ ЮЗАСИГА ЧИҚИШ

НЬЮ-ЙОРК, 21 июль. (ТАСС). «Аполлон—11» космик кемасининг Ой-кабинасини Э. Олдрин билан бирга Ойга қўндирган америкалик космонавт Н. Армстронг бугун эрталаб кабинадан чиқиб, Москва вақти билан соат 5 дан 56 минут ўтганда Ой юзасига қадам қўйди. Соат 6 дан 16 минут ўтганда эса Ернинг сунъий йўлдоши юзасига Олдрин ҳам чиқиб, Н. Армстронгга ҳамроҳ бўлди.

ХАНОЙДА МИТИНГ

ХАНОЙ, 21 июль. (ТАСС). ВИА агентлиги хабар беради. Вьетнам тўғрисидаги 1954 йилги Женева битимлари имзоланган куннинг 15 йиллиги муносабати билан бу ерда катта митинг бўлди.

Вьетнам ватан фронти Марказий Комитети Президиумининг раиси Тон Дук Тханг митингни очиб, кейинги 15 йил ичида Америка империалистлари Вьетнам тўғрисидаги Женева битимларини қабиҳлик билан бузаётганликларини айтди.

Вьетнам халқи деди, у худди бир кишидек жипслашиб, АҚШ империалистлари билан курашга қўзғалди.

Вьетнам Демократик Республикасининг Бош министри Фам Ван Донгни митинг қатнашчилари гулдурос олқишлар билан кутиб олишди. У президент Хо Ши Миннинг Вьетнам халқига мурожаатини ўқиб берди.

Митинг қатнашчилари бугун Вьетнам халқининг Америка агрессиясига қарши кескин курашини давом эттиришга маҳкам бел боғлаганлигини ифодаловчи резолюцияни якдиллик билан қабул қилдилар.

ШОНЛИ 25 ЙИЛ

Чеслав ВИЦЕХ,
ПХР сейми маршали, Польша-Совет дўстлиги жамияти Бош правлениесининг раиси, Бирлашган деҳқонлар партияси Бош комитетининг раиси

●

Польша меҳнаткашлари ишчи-деҳқон ҳокимияти ўрнатилган куннинг йигирма беш йиллигини тантанали нишонламоқдалар. Халқ республикаси — ишчилар ва деҳқонлар давлатининг ташкил топиши поляк халқи ва давлатининг минг йиллик тарихида энг муҳим воқеа ҳисобланади.

Мамлакатимиз немис-фашист босқинчиларидан қаҳрамон Совет Армияси ҳамда у билан бир сафда курашган Польша Қўшинларининг тарихий ғалабаси натижасида озод қилинди. Поляк ва совет аскарлари, партизанларининг биргаликда тўкилган қони икки қардош мамлакат ўртасидаги иттифоқни мустаҳкамлади. Польшанинг советлар мамлакати ва бошқа социалистик давлатлар билан дўстлиги ва иттифоқи Ғарбий Германия империализмининг реваншчилик ниятларига қарши ўлароқ республикамиз хавфсизлиги мустақиллигини мустаҳкамлаш учун гаров бўлиб, ижтимоий-иқтисодий тараққиёт учун қулай шарт-шароит вужудга келтирмоқда.

Польша Халқ республикасининг пойтахти Варшава йил сайин ободонлашиб бормоқда. Иккинчи жаҳон уруши даврида шаҳарнинг 85 проценти оғир жароҳатланган эди. Урушдан сўнг шаҳар қайтадан бунёд этилиб, янада кўркам бўлди.

Суратда: тасвирланган бу ширам бинолар Халқ ҳокимияти йилларида бунёд этилган.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

Иккинчи жаҳон уруши ва гитлерчилар босқинчилиги натижасида мамлакатимиз ниҳоятда вайрон бўлган эди. Унинг шаҳарлари, қишлоқлари хароба ва култепага айланди. Ўшандан буён йигирма беш йил вақт ўтди. Халқнинг бутун тарихини оладиган бўлсак, бу жуда қисқа муддат. Бироқ биз бу давр ичида шундай катта сакраш қилдик-ки, бу ҳақда илгари орзу қилиб ҳам бўлмасди. Янги ижтимоий тузум, ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларнинг фидокорона меҳнати туфайли, Польша-Совет иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар билан ҳамкорликка асосланган бирдан-бир тўғри ташқи сиёсат олиб борилаётганлиги натижасида биз ўз мамлакатимизни жанг харобаларидан ҳоли этибгина қолмасдан, балки уни бутунлай қайта қурдик. Халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришда улкан муваффақиятларга эришдик.

Ана шу тарихий зафарлар мамлакатда ишчи-деҳқон иттифоқи ва социалистик демократияни ривожлантиришга асосланган халқ ҳокимияти сиёсий тузумини вужудга келтириш туфайли қўлга киритилди. Бу тузумда ишчилар синфи партияси — Польша бирлашган ишчи партияси иттифоқчи партиялар — бирлашган деҳқонлар партияси ва демократик партия билан ҳамкорликда етакчи роль ўйнамоқда.

Поляк халқи ўз мамлакатини қайта қуриш учун куч ва ғайратини аямади. Халқнинг меҳнати ва истеъдоди билан юзлаб янги заводлар, фабрикалар, электр станциялар қурилди. Бу соҳада бизга совет дўстларимиз катта ёрдам кўрсатдилар. Мамлакатимизда қардошларча, поляк-совет дўстлиги рамзи бўлган корхоналар жуда кўп. Бу корхоналарни қуришда бизга совет кишилари: ишчилар, инженерлар, лойиҳачилар ёрдам бердилар. Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами туфайли қурилган индустрия гигантлари орасида В. И. Ленин номли металлургия комбинати алоҳида ўрин тутади. Бу корхона халқимизнинг фахри ҳисобланади.

Йигирма беш йил ичида Польша катта йўлни босиб ўтди. Аграр ва қолоқликдан у саноати юксалган, иқтисодий жиҳатдан кучли, техника тараққиёти юксак суратларда ривожланаётган мамлакатга айланди. Қуйидаги айрим рақамлар мамлакатимиз экономикаси ва маданиятининг барқ уриб ривожланаётганлигини кўрсатиб турибди. Республика саноати буржуа республикаси давридагига қараганда 14 баробар кўп маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Қишлоқ хўжалигида банд бўлган ходимлар сони учдан бир қисмга камайгани ҳолда маҳсулот етиштириш 70 процент кўпайди.

Социалистик экономикани ривожлантириш учун биринчи даражали аҳамият касб этган кемасозлик, тракторсозлик, автомобилсозлик, химия ва саноатнинг бошқа турлари янгидан ташкил этилди.

Польшада янги индустриал округлар ва районлар пайдо бўлди. Шаҳарлардаги аҳоли сони икки баравар ўсди. Халқимизнинг маданияти ва маорифи ўсганлигини қуйидаги рақамлар яққол кўрсатиб турибди. 1968 йили мамлакатда 5 миллион 100 минг киши олий ва ўрта маълумотга эга бўлди. Бошқача айтганда, Польшанинг катта ёшдаги ҳар тўрт гражданидан бири олий ва ўрта маълумотлидир. Ўтмишда зулмат ва саводсизлик ҳукм сурган мамлакат — Польшанинг ҳозирги қиёфаси ана шундай.

Қишлоқ хўжалигида ҳам катта ўзгаришлар рўй берди. Польша бирлашган ишчи партияси ва бирлашган деҳқонлар партиясининг умумий қишлоқ хўжалик сиёсатини амалга ошириш йўлида кейинги ўн икки йил ичида жуда кўп иш қилинди. Яна рақамларга мурожаат этайлик. Халқ Польшаси рапс (индов ўсимлиги) ҳосили бўйича Европада биринчи, жавдар, сули ва картошкада иккинчи, зиғир толаси етиштиришда учинчи, шакар ва сут бўйича тўртинчи, гўшт етиштиришда бешинчи ўринни эгаллайди.

1968 йили қишлоқ хўжалигимизда дон етиштиришда ўртача ҳосилдорлик гектаридан 21,4 центнерга етди. Рапсдан 18,8 картошкадан 185 ва қанд лавлагидан 357 центнердан ҳосил олинди. 1950—1968 йиллар ичида гўшт етиштириш 1323 минг тоннадан 2162 минг тоннага, сут эса 7,8 миллиард литрдан 14,2 миллиард литрга кўпайди.

Экономиканинг ривожланаётганлиги, индустриянинг юксалиши ва қишлоқ хўжалигидаги аҳволнинг яхшиланиши республикада аҳолининг турмуш шароитини кўтаришга ёрдам бермоқда.

Ишчи-деҳқон иттифоқи ютуқларимизнинг энг асосий гаровидир. Биз бу иттифоқни мустаҳкамлаш учун ҳамма чораларни кўрмоқдамиз. Халқ ҳокимияти йилларида мамлакатимизда рўй берган улкан ўзгаришлар, экономика ва маданиятда қўлга киритган барча зафарларимиз, Польшанинг бугунги қиёфаси ва келажаги, унинг жаҳон миқёсидаги обрў-эътибори ва ўрни, хуллас, барча ютуқларимизни халқ ҳақли суратда мамлакатимизнинг авангард кучи бўлган Польша бирлашган ишчи партиясининг фаолияти билан боғлайди.

Бирлашган деҳқонлар партияси ҳам мустақил сиёсий партия сифатида давлатнинг сиёсати ва халқнинг тақдири учун жавобгар ҳисобланади. У социалистик демократияни ривожлантиришга ўз ижобий ҳиссасини қўшмоқда. Мамлакатнинг миллий ва социал озодлиги учун курашда бой анъаналар тўплаган ҳамда ўз сафларида 400 минг киши бўлган бирлашган деҳқонлар партияси социалистик ватан қурилиши ишига ўз ҳиссасини қўшаётганлигини фахр билан айта олади.

Халқ ҳокимиятининг йигирма беш йиллигини нишонлар эканмиз, биз фақат социалистик индустрия, қишлоқ хўжалиги, маориф ва маданиятни ривожлантиришдаги муваффақиятлар ҳақида эмас, социалистик Польшанинг ўз тақдирининг хўжайини ва ижодкори бўлган янги кишиси вужудга келганлигини ҳам таъкидлаймиз, шу билан бирга мамлакатимизнинг ташқи сиёсатидаги обрў-эътибори тобора ўсиб бораётганлигини ҳам баралла айтамиз. Биз халқ Польшасининг тинчлик учун курашдаги аниқ позицияси билан фахрланамиз.

Москвада бўлиб ўтган коммунистик ва ишчи партиялар Кенгаши тинчлик иши ва халқлар хавфсизлиги учун жуда катта тарихий аҳамиятга эгадир. Кенгашда қабул қилинган қарорлар ишчилар ҳаракати кучларини уруш ва империализм кучларига қарши курашга сафарбар этади, халқ-озодлик фронтини жипслаштиради.

Совет Иттифоқи, социалистик лагердаги бошқа мамлакатлар билан дўстона ва қардошларча мустаҳкам алоқада бўлиб, биз бундан буён ҳам халқ Польшасини ҳар томонлама ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлидан борамиз, ер юзида тинчлик ва социализм ғалабасига ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Варшава шаҳри.

Янги шеърлар

Кўрмоқдаман

Ватан бўйлаб кўп йўл юрдим,
Яқин-йироқ жойда бўлдим.
Қайда бўлмай сизни кўрдим,
Раҳнамомиз доҳий Ленин.
Чиқсам агар баланд тоққа,
Назар солсам боғу-роққа.
Йўлим тушса олис ёққа,
Сизни кўрдим доҳий Ленин.
Москвага борсам агар,
Кремлда бўлсам агар.
Хонангизда турсам агар,
Сизни кўрдим доҳий Ленин.
Ленинград бўйлаб юрсам,
Смольнийга қадам қўйсам.
«Аврора»га кўз югуртсам,
Сизни кўрдим доҳий Ленин.
Сиз яшайсиз ҳар бир дилда,
Ўроқ болға бўлган элда.
Доим жўшар куй кўнгилда
Сизни десам доҳий Ленин.

Абитой ТУРУМБЕТОВ

Дўстимнинг уйида

Ҳашамдор эмас,
йўқ, жўнгина хата,
Ҳосилдан ларзондир олма
шохлари.
Ток занги дарахтга чирмашиб
ётар,
Ғувиллаб яшчикка кирар
болари...
Ҳамма нарса таниш, яқин
кўнгилга,
Оқшомлар салқину, сокин
кундузи.
Неча бора кўчди шу калом
тилга:
«Худди Ўзбекистон!
Ҳа, худди ўзи!»
Ўхшашга-ўхшашу лек, бу
шаҳарни
Туну кун аллалар денгиз
шовқини.
Бошқача эмасми мана,
мезбоннинг
Мовий кўзидаги меҳр
ёлқини?
— Марҳамат, хатамда бўл, —
деди, қувноқ!
Бизга ўхшайдими бунда ё
русум?
Уйига бошлади дилкашу
қувноқ —
Буюк Шевченко шеърин
бориси...
Дўстларни қаршилаб эшикни
очар
Еш—яланг тўлдирди зумда
хатани.
Ана, рақс..
тинмади гармон тонггача,
Украина — қую-қўшиқ ватани!
Сўнгра
менга боқди мастона кўзлар.
— Энди сиз...
— Ўзбеклар қўшиққа уста!
Ажаб!..
Қўшиқ айтдим умримда,
дўстлар,
Гулдор ликопчани чертиб
оҳиста...
О, булар қанчалар бизга
ўхшайди,
Боқишлари тийрак, кўнгиллари
оқ,
Қўллари пахтадек майинмас,
пайдир,
Жиндай фарқимиз шу:
биз—сал сипороқ.
Ўн йиллар орадан ўтар эҳтимол,
Яна шу даврада суҳбат
қураман.
Қорга ўхшаса-да, соч ила соқол,
Дўстлик учун қадаҳ
чўқиштираман!

Охунжон ҲАКИМОВ.

Она Ер

Табиат ишидан мамнун,
маҳлиё,
Булутлар гердайиб, боқади
кунга.
Ёмғир томчилари чувалган
гўё —
Она Ер бағрини очади
унга...
Ҳар битта гиёҳни ҳимоя
қилиб,
Ёмғир томчилари сингар
батамом,
Биз кўкка ошиқмиз,
Кўпдан интилиб —
Само ҳам талпинар,
Она Ер томон...

Шавкат ТУРОБ.

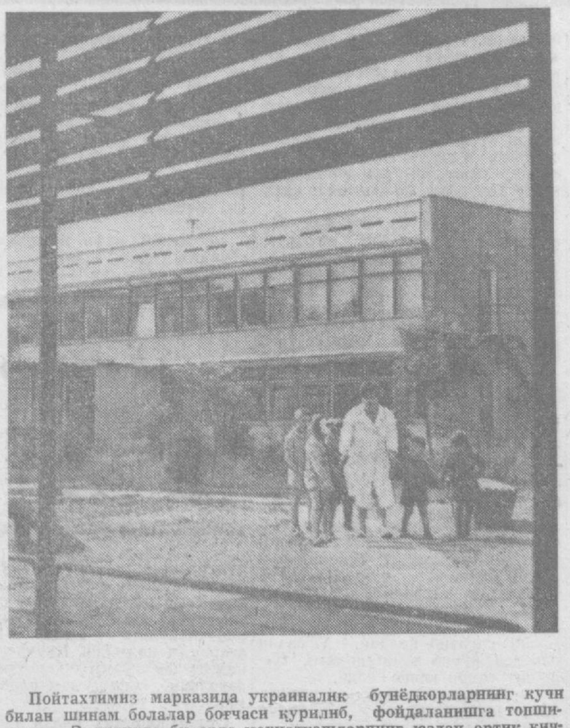

Пойтахтимиз марказида украиналик бунёдкорларнинг кучи билан шинам болалар боғчаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Эндиликда бу ерда меҳнаткашларнинг юздан ортиқ кичкинтойлари тарбияланмоқда. Суратда: боғча ҳовлисида.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ)

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/VII да **Ажаб савдолар**, 24/VII да **Фарғона тонг отгунча.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Доктор Абст тажрибаси — НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да), «ЧАЙКА» (эрталаб 11-45 ва кундуз 1-30 минутда), «МОСКВА» (эрталаб 11-40 минут, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Шошилинч никоҳ — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қор аёл ҳақида афсона — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Оила жанжали — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бомбай тун оғушида — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9 яримда).

Кашмирдаги севги — НАВОИЙ номли (кундуз соат 4-20 минутда).

Оқ рояль — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 1-20 минут, 5 ва кеч 9-20 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади).

Шошилинч никоҳ — ТЕЛЬМАН номли.

Қизил соқол — НАВОИЙ номли.

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙНИНГ «2-СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» ТРЕСТИГА

автокранчилар, минора крани машинистлари, экскаваторчилар, ремонтчи-слесарлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи ишбай-мукофот тариқасида тўланади.

Шунингдек, юқорида кўрсатилган касбларга ўқитиш учун курсларга қабул қилади. Курсларга қабул қилинганларга 60 сўм стипендия берилади.

Ўқиш муддати:

автокранчилар курсида — шоферлик гувоҳномаси бўлганларга — бир ой, гувоҳномаси бўлмаганлар учун — 6 ой;

минора крани ва экскаваторчилар курсида — 3 ой.

Елғиз кишилар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адреслар: Тошкент шаҳар, академик Сулаймонова кўчаси, 49-уй (9, 11, 18, 19, 21, 28, 49, 56-автобусларнинг «ОДО» бекати);

Тошкент шаҳар, Қизил партизан кўчаси, 50-уй (7, 10-троллейбусларнинг «Компрессор» заводи» бекати, 1, 8-Механизация бошқармаси;

Тошкент шаҳар, Строительная кўчаси, 40-уй (12-автобуснинг «ДСК—1» бекати), 6-механизация бошқармаси;

Тошкент шаҳар, Яланғоч посёлкаси, Қорамурт кўчаси, 7 ва 9-механизация бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги

Г. С. ТИТОВ НОМЛИ РЕСПУБЛИКА МАХСУС СПОРТ МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ

1969—1970 ўқув йили учун сузиш ва гимнастика бўйича 3, 4, 5, 6 синфларга, енгил атлетика ва футбол бўйича 5, 6 синфларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Умум таълим фанлари бўйича «аъло» ва «яхши» баҳоларда ўқувчилар ва соғлиги аъло даражада бўлганлар қабул қилинадилар.

Машғулотлар — ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Мактаб-интернатда ўқувчилар юқори даражали спортчи унвони ва ўрта маълумот оладилар.

Интернат ўқувчилари республика мусобақаларида ўз область шарафларини ҳимоя қилаоладилар.

Мактабни тугатганлар хоҳлаган олий ўқув юртларига кириб ўқишлари мумкин.

Кирувчилар ота-оналарининг директор номига ёзган аризалари, ўзлаштириш табели, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли), шахсий медицина карточкаси (26, 63 форма), ота-оналарининг турар жойларидан ва ишхоналаридан меҳнат ҳақлари кўрсатилган справкалари, (оладиган пенсиялари), 6 та фотосурат (3х4 см) топширишлари керак.

Аризалар — 20 августгача қабул қилинади.

Умумий жисмоний тарбия ва спорт тайёргарлиги бўйича имтиҳонлар 1 дан 20 августгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-97, Х. Турсунқулов кўчаси, 38-уй 9, 15, 19-трамвайлар, 11, 12, 13-автобуслар).

Спорт

«КАРПАТИ» ФИНАЛДА

◆Львов шаҳрининг «Карпати» футболчилари СССР Кубоги мусобақасининг финалига чиқдилар. Улар ўтган шанба куни ўз майдонларида «Судостроитель» футболчиларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

◆Иккинчи финалчи 29 июлда Ростов-Дон шаҳрида аниқланади. Ярим финалда ЦСКА командаси билан маҳаллий армиячилар учрашадилар. Чорак финалда ЦСКА билан бўлган ўйинда мағлубиятга учраган Киев динамочилари матч натижасини бекор қилинишини талаб этиб, футбол федерациясига норозилик билдиришган эди. Улар ЦСКА командасида Лисаковский ўйнагани учун эътироз билдиришди. Бу футболчи шу йил Одессанинг Армия спорт клуби сафида Кубок мусобақасида қатнашган эди.

СССР футбол федерацияси президиуми Киев футболчиларининг эътирозини ўринли деб топмади ва ўйин натижасини ўз кучида қолдиришга қарор қилди.

◆СССР терма командаси ҳали спорт формасидан анча узоқда. Буни ўтган куни Львов шаҳрида СССР нинг биринчи ва Олимпиада терма командалари ўртасида бўлган ўйин кўрсатди. Матчни зангори экран орқали томоша қилган юз минглаб ишқибозлар бу ўйинда чиройли комбинациялар, кескин вазиятлар қутишган эди. Лекин улар кутгандек бўлмади. Учрашув натижасиз тугади.

◆СССР терма командамизни жиддий синов кутмоқда. Футболчиларимиз бўлажак жаҳон чемпионати финалига йўлланма олиш учун, дастлабки саралаш ўйинини Шимолий Ирландия командаси билан ўтказишади. Синов муддати узоқ эмас. 6 ҳафтадан сал ортиқроқ вақт қолди. Ишқибозлар терма командамизни тезроқ спорт формасига кириб олишларини истайдилар.

«НАСЬОНАЛ» МЕҲМОНИМИЗ

Уругвайнинг машҳур «Насьонал» клуби футболчилари мамлакатимизда меҳмон бўлиб турishipти. Тошкентлик ишқибозларга таниш бўлган бу команда биринчи ўйинни Тбилиси шаҳрида маҳаллий динамочилар билан ўтказди. Кескин ва қизиқарли ўтган бу матч дуранг (0:0) бўлиб тугади. Меҳмонларимиз иккинчи учрашувни Ленинград шаҳрида «Зенит» билан ўтказдилар ва 4:0 ҳисобида ғалабага эришдилар. Кеча эса Москвада «Спартак» билан беллашдилар.

ИТАЛИЯ ЙЎЛЛАРИДА

ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН

Сан-Марино шаҳридаги республика озодлиги ва мустақиллиги шарафига ўрнатилган ҳайкал.

Яқинда ўзбекистонлик бир группа туристлар Италия бўйлаб саёҳат қилишди. Улар бу мамлакатнинг турли шаҳарларида бўлишиб, қадимги маданият ёдгорликлари ҳамда италиян халқининг турмуши билан танишдилар. Қуйида журналист Темур Расуловнинг мазкур сафар ҳақидаги таассуротларини босаётирмиз.

«Ил—18» совет ҳаво лайнери бизни Ватанимизнинг пойтахти Москвадан тўғри Римга олиб кетди. Турли мамлакатлар, дарёлар, тоғлар, водийлар оша парвоз қилган самолёт Москвадан Римгача бўлган масофани 4 соату 45 минут ичида босиб ўтди.

Биз Италия пойтахтига пешин пайтида етиб бордик. Ҳаво дим, иссиқдан одамнинг нафаси қайтгудай. Кўримсизгина аэропортда ҳужжатларимизни текшириб бўлишгач, махсус автобусларга таклиф этишди. Бизни Италия касаба союзлари вакиллари кутиб олишди.

Италия сафарига биз билан бирга Иркутск, Кемерово ва Мурманск группалари ҳам келишган эди. Тўрт группани икки автобусга тақсимлашгач, автобуслар секин-аста жойидан жилиб, Римга йўл олди. Бошқа жойларда бўлгани каби бу ерда ҳам аэропорт шаҳардан анча нарида жойлашган экан. Тахминан бир соатча йўл юрилди. Автобуслар шаҳарнинг бир чеккасига келиб тўхтади. Вьяле Адриатико, яъни Адриатика кўчасидаги 140-уй бизнинг дастлабки қароргоҳимиз бўлди. Бу ерда «Новая Европа» («Янги Европа») меҳмонхонаси жойлашган. Адриатика кўчаси тўппа-тўғри Рим марказига олиб боради, аммо марказ бу ердан бирмунча олис, чамаси 7—8 километр келади...

Мана, биз капитализм билан юзма-юз турибмиз. Италия йирик капиталистик мамлакатлар жумласига киради. Бу ерда биз кўрган нарсаларнинг ҳаммасида қарама-қаршилик ва зиддиятлар кўзга ташланади. Кўп ҳолларда ташқи ялтироқ ва гўзаллик қобиғида ички мараз, маҳдудлик ва қабоҳат яширинганлиги аён бўлади.

Италия гўзал шаҳарлари ва ажойиб маданий ёдгорликлари, тарихий обидалари билан жаҳонга машҳур. Уларни бир вақтлар ҳозирги итальянларнинг авлод-аждодлари яратган. Рим, Милан, Флоренция, Венеция, Неаполь, Сан-Марино ва ҳоказо шаҳарлар ўзининг ташқи қиёфаси ва асрлар бўйи барпо қилинган маданий ёдгорликлари билан ҳар қандай кишини мафтун этади. Бу жойларни томоша қилганда италиян халқининг ижодкорлиги ва юксак дидига тан бермай илож йўқ. Аммо шундай дилрабо ва фусункор жойларда капитализм иллатлари, маразлари кўпчиб ётганлигини кўриб, ранжийсан, кишн.

Биз Италияда 14 кун турдик. Ана шу қисқа фурсат ичида унинг Рим, Орвието, Флоренция, Болонья, Римини, Сан-Марино, Равенна шаҳарларида бўлдик. Адриатик денгиз бўйидаги Римини шаҳрида эса бир ҳафта дам олдик. Италия коммунистлари, касаба союз вакиллари ва оддий итальянлар билан бўлган суҳбатлар бизда, айниқса, яхши таассурот қолдирди.

Ички зиддиятлар билан тўлиб тошган Италия ва унинг одамлари ҳақида батафсил фикр юритиш жуда қийин. Шу боисдан биз ушбу хотираларда мазкур мамлакатнинг айрим жиҳатлари хусусида фикр юргизишни лозим топдик.

1. БЕШ ДЕНГИЗ ОРАЛИҒИДА

Италия беш денгиз оралиғида жойлашган. Унинг қирғоқларини Адриатик, Лигурий, Тиррен, Ионик ва Ўртаер денгизлари ювиб туради. Мамлакатнинг шимолида эса Европанинг энг баланд тоғлари — Альп тоғларининг жанубий ёнбағирлари жойлашган. Апеннин ярим оролини эгаллаган Италияга атроф денгизлардаги бир нечта ороллар ҳам қарайди. Булар орасида Сицилия ва Сардиния сингари катта-катта ороллар, шунингдек Ўртаер денгизидаги бир қанча майда-чуйда ороллар бор. Италия Ўртаер денгизининг қоқ белида бўлганлиги сабабли Европа ва Африка қитъаларидаги жуда кўп мамлакатларнинг савдо-сотиқ йўлларига яқин туради. Бундай географик қулайлик мамлакат ҳаёти учун ғоят муҳим роль ўйнайди, албатта.

Статистика маълумотларига қараганда, Италияда аҳоли сони кейинги вақтларда жадал ўсиб боряпти. Ҳозирги кунда мамлакатда 53 миллиондан ортиқ киши яшамоқда. Капитализм мамлакатларига хос бўлганидек, Италияда ҳам асосий меҳнаткаш омма жуда қийин шароитда кун кечиради. Бу ерда ишсизлик, очлик, яланғочлик, қашшоқлик, азоб-уқубат, ҳақсизлик, адолатсизлик — оддий кишиларнинг доимий ҳамроҳи. Бу иллатлар уларга соя бўлиб, мудом эргашиб юради. Айниқса, мамлакатнинг жанубий районларида халқнинг аҳволи ниҳоятда оғир ва машаққатли.

Қайси бир оддий италиялик билан гаплашманг, уларнинг ҳаммаси ҳам бир оғиздан:

— Италия бойлар учун яратилган. Пулинг бўлса, иш жойинг тайин бўлса, яшашга қурбинг етади. Аммо пулинг бўлмаса, ишсиз қолсанг, хонавайрон бўласан, — дейишади.

Уларнинг гапи ҳақ. Италияда иш қидириб, дарбадар юрган, қорни тўйиб овқат емаган, усти юпун, ғариб кишилар юзлаб, минглаб топилади. Қорни тўқ ва усти бут, айшу ишратда, роҳат-фароғатда ҳаёт кечираётган бойларнинг, йирик мулкдорларнинг, хазинасини олтинга тўлдиришдан қўли бўшамайдиган капиталистларнинг бу шўринг қурғур, бечоралар билан қанчалик иши бор, ахир!

Мамлакатнинг шимолий қисми унинг жанубий қисмига қараганда бирмунча ривожланган. Бу ерда йирик корхоналар, электр станциялари, турли иншоотлар мавжуд. Айниқса, машинасозлик, автомобиль, кемасозлик, кимё, алюминий заводлари ҳамда шойи тўқиш фабрикалари яхши тараққий қилган. Бу корхоналарнинг ҳаммасининг ўз ҳўжайинлари бор. Капиталистик тузумнинг қон томирига сингиб кетган ва унинг асоси бўлган хусусий мулкчилик Италияда ҳам ҳар қадамда намоён бўлади. Италия саноат корхоналарида юз минглаб ишчилар ишлайди, аммо ҳосил қилинган фойда капиталистлар ҳамёнига бориб тушади.

Италияда ишчилар синфининг жуда катта отрядлари бор. Улар Италия Коммунистик партияси раҳбарлигида халқ манфаатлари йўлида қизғин кураш олиб бормоқдалар. Коммунистик партия мамлакат ҳаётига актив равишда аралашиб, халқнинг турмуш даражасини яхшилаш йўлларини муттасил қидирмоқда. Унинг обрўси ва таъсири тобора ортиб боряпти. Ташқи сиёсат соҳасида эса Италия компартияси халқаро коммунистик ҳаракат сафларини мустаҳкамлаш, империализмга қарши кураш олиб бориш, Италияни НАТО агрессив блокидан чиқариш ва бошқа ҳаётий муҳим вазифаларни бажариш йўлини тутмоқда.

Мамлакатда кўмир саноатининг йўқлиги, темир рудасининг жуда оз эканлиги, нефть маҳсулотларининг етишмаслиги, помещик-феодаллар ва йирик капиталистларнинг доимий зулми ва қаттиқ эксплуатацияси, католик черковнинг халқнинг турли қатламлари орасида кенг томир ёйганлиги ва ҳоказолар Италиянинг бошқа йирик капиталистик мамлакатларга нисбатан орқада қолаётганлигига сабаб бўляпти.

Буржуа партияларидан бири бўлмиш христиан-демократик партия ҳокимиятни бошқаради. Аммо Италияда турли партиялар жуда кўп. Уларнинг ҳар бирининг ўз мақсади ва вазифаси бор. Булар ичида неофашистлар партияси, айниқса, ўзининг агрессив ҳатти-ҳаракатлари ва қора ниятлари билан барчага маълум.

Италия шу тариқа ички зиддиятлар, курашлар, ишчиларнинг иқтисодий ва сиёсий маънодаги чиқишлари, забастовкалари билан яшамоқда. Унда ижобий ва салбий, прогрессив ва реакцион, яхши ва ёмон, гўзал ва хунук, пок ва нопок нарсаларнинг ҳаммасини аралаш-қуралаш кўриш, ҳис этиш мумкин.

2. ФЛОРЕНЦИЯГА САФАР

Эрталабки нонуштадан сўнг биз тушган автобуслар Рим кўчаларидан ўтиб, Флоренция томон йўл олди. Текис йўлнинг икки четида янги кварталлар қад кўтарган. Бу ер Римнинг янги турар-жой массивларидан бири ҳисобланади. Бинолар унчалик баланд эмас, 4—7 қаватли. Уларда аҳолининг турли қатламлари истиқомат қилади.

Саёҳатга чиққан одамлар жуда ғалати бўлади одатда. Ҳар бир нарсага қизиқиб қарайди, кўзга чалинган нарсалар ҳақида саволлар беради, уларни батафсил билиб олгиси келади. Биз ҳам бундан ҳоли бўлмадик. Бизга ҳамроҳ бўлган гид саволларга жавоб бериб улгурмасди.

— Италияда уй-жой масаласи қалай?

— Жуда қийин.

— Масалан?

— Масалан, уй қуриш бу ерда жуда қимматга тушади. Икки хонадан иборат кичик уйни 12 миллион лирага сотиб олишга тўғри келади.

— Бу хил уйларни ҳар ким сотиб олиши мумкинми?

— Мумкин, агар пулингиз бўлса. Аммо оддий кишиларнинг бунга курби етмайди.

Менга оддий итальянларининг очиқчасига гаплашиши, дадиллиги, дарҳол суҳбатга аралашиб кетиши жуда ёқди. Мен буни жуда кўп жойлардаги суҳбатларда кўриб, қаноат ҳосил қилдим.

Автобуслар шаҳардан ташқарига чиқиб кетди. Энди манзара бутунлай ўзгарди. Римнинг серқатнов, юракни сиқиб юборгучи тор кўчалари ортда қолиб, ястаниб ётган далалар бошланди. У ер-бу ерда сарғайиб қолган буғдойзорлар кўзга ташланади. Буғдойзорлар боғ-роғлар, экин пайкаллари, узумзорлар, яйловлар билан алмашиниб боряпти. Ғир-ғир эсаётган шабада дилга хуш ёқади. Текис асфальт йўл чеккасида тез-тез бензоколонкалар учраб туради.

Бир оздан сўнг Флоренцияга олиб борадиган катта автострадага тушиб олдик. Бу йўлни итальянлар негадир «Қуёш йўли» деб аташаркан. У жанубдан шимолга қараб тўппа-тўғри чўзилиб кетган. Италиянинг шаҳарлар оралиғидаги йўллари кенг ва текис бўлиб, машиналар қатнови учун жуда қулай. Аммо бу йўлларнинг ўз хўжайинлари бор. Улар ҳамма турдаги машиналардан ҳар сафар ўтганида йўл ҳақи олади. Ҳар қайси шаҳар оралиғида, йўл устида махсус тўсиқлар учрайди. Улар бир нечта йўлак шаклида ишланган бўлиб, тепасига иморат қурилган. Бу иморатларда эса йўл ресторанлари жойлашган. Машина йўлакдан ҳар гал ўтганида шофер пул тўлаши шарт. На чора, бу ҳол биз учун гарчи ғайри табиий туюлса-да, аммо капитализмнинг қонун-қоидалари ана шунақа. Бу ерда ҳамма нарсанинг мезони пул ҳисобланади...

Қирлар, пастак тоғлар ёнидан ўтиб боряпмиз. Сўнг улар ҳам ортда қолиб кетди. Тибр дарёсидан катта кўприк орқали ўтдик. Тибр Италиядаги энг йирик дарёлардан бири ҳисобланади. Кейин кетма-кет тоннеллар бошланди.

Баланд тепаликлар устига жойлашган қадимги қасрларга тез-тез дуч келамиз. Уларнинг айримлари яхши сақланган, баъзилари эса бузилиб кетган, хароба ҳолида. Улар ўтмишдаги кўп воқеаларнинг жонсиз гувоҳи, кўҳна тарихдан мерос бўлиб қолган ёдгорликлардир.

Темур РАСУЛОВ.
Тошкент — Москва — Рим.

(Давоми бор).

Италиянинг Флоренция шаҳридаги гавжум кўчалардан бири.
Автор фотолари.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

ХУШХАБАРЛАР ВА ЯНГИЛИКЛАР

ЯНГИ ГАЗ ГОРЕЛКАЛАРИ

Аввалги газ горелкаларида газ тўла ёнмас, бу эса киши саломатлиги учун ҳам анчагина хавф туғдирарди. Ўрта Осиё табиий газ илмий-текшириш институтининг ходимлари янги газ горелкалари конструкциясини ишлаб чиқишди. Ҳаводан мумкин қадар кам фойдаланган ҳолда газни тўла ёндириш усулини топишди. Бунинг учун газ горелкаси мосламаси ўзгартирилди. Илгариги энг яхши горелка ҳам газни тўла ёндира олмаган бўлса, эндиликда янги мосламалар бу камчиликни тўлдирди.

Тошкентлик олимлар яратган янги газ горелкалари Бошқирдистон, Салават иссиқлик-электр марказларида муваффақиятли синаб кўрилди.

Шу кунларда институт ходимлари РТС ва РТЛС маркали янги горелкалар яратиш устида иш олиб боришяпти. Бу янги горелкаларнинг олдингилардан фарқ қиладиган хусусияти шуки, алангани иситадиган томонга кучайтириш, демак иссиқликни янада ошириш мумкин. Тошкент хонадонларининг бу янгиликлардан баҳраманд бўлиши узоқ эмас.

ШИФОХОНАЛАР ҚУРИЛИШИДА

Областимизда турар-жой бинолари билан бир қаторда шифохона, болалар муассасалари ҳам қурилишлари авжида. Янгийўл шаҳрида қурилаётган 200 ўринли шифохонани шу йилнинг ўзида ишга тушириш учун қурувчилар астойдил меҳнат қилмоқдалар. Шифохонада беморларни даволаш учун барча имкониятлар яратиб берилади. Касалхона, операция, рентген ҳамда профилактория хоналари бўлади. Улар ҳозирги замон медицина асбоблари билан жиҳозланади. Юқумли касалликларнинг олдини олишадиган бу шифохона мутахассис-врач ҳамда ҳамширалар билан таъминланади.

Кўп қаватли янги типдаги шифохоналар биргина Янгийўл шаҳридагина эмас, балки Олмалиқда, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ районларида ҳам қурилаётир. Оққўрғон районининг марказида қурилаётган 240 ўринли шифохона яқин кунларда пахтакорлар хизматида бўлади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 836495, Редактор ўринбосарлари — 835885, 836232, Масъул секретарь — 834808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 831936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 833786, Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — 835811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 838761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048. Эълонлар бўлими — 838142, Коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Б — 2327. Р-01572 ИНДЕКС — 6469.